

**Holbæk
Kommune**

Miljøgodkendelse Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge

Efter § 12 i
husdyrgodkendelsesloven

Datablad

§ 12 miljøgodkendelse til Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge:

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Per Andersen, Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge
Ansøgers CVR	74731317
Ejer	Per Andersen, Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge
Ejendommens adresse	Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge
Matr. nr.	19b m.fl., Kundby by, Kundby sogn
Driftsansvarlig	Per Andersen, Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge
Ejendommens CHR	19658
Ansøgers konsulent	AgroMiljø v. Mette Gold Frederiksen
Journal nr.	14/21327
Ansøgningsskema i husdyrgodkendelse.dk	63192

Indhold

Den samlede godkendelse består af 4 sammenhængende dele:

0. Kort resume
1. Afgørelsen med klagevejledning
2. Vilkår, der er forudsætningerne for godkendelsen
3. Miljøteknisk redegørelse og vurdering, der ligger til grund for godkendelsen.

Den miljøtekniske beskrivelse redegør for landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning der er fra husdyrproduktionen. Her er også beskrevet, hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med godkendelsen.

Beskrivelsen af de enkelte afsnit afrundes med kommunens vurderinger af hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet, eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår der er stillet for at imødegå påvirkningen.

Indhold	3
0 Ikke-teknisk resume	6
1 Afgørelse om miljøgodkendelse	7
1.1 Klagevejledning.....	7
1.2 Annoncering af ansøgning.....	8
1.3 Høring.....	8
1.4 Offentliggørelse af afgørelsen	8
2 Vilkår for miljøgodkendelse	9
2.1 Generelle vilkår	9
2.2 Vilkår vedrørende anlægget.....	9
2.3 Vilkår vedrørende husdyrgødning og udbringningsarealer	11
2.4 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici	12
2.6 Vilkår ved ophør af produktion	12
3 Miljøteknisk beskrivelse	13
3.1 Baggrund	13
3.1.1 Sagsforløb.....	13

3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold.....	13
3.2 Husdyrbrugets anlæg	13
3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed	13
3.2.2 Husdyrbruges landskabelig placering og planmæssige forhold	15
3.2.3 Produktionens størrelse.....	16
3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg	17
3.2.5 Gødningsproduktion og -håndtering.....	19
3.2.6 Ammoniakfordampning	21
3.2.6.1 Ammoniakpåvirkning og natur.....	21
3.2.7 Lugt.....	24
3.2.8 Støv.....	26
3.2.9 Støjkilder	26
3.2.10 Transport.....	28
3.2.11 Lys	30
3.2.12 Fluer og skadedyr	30
3.2.13 Ressourceforbrug.....	31
3.2.14 Kemikalier og pesticider.....	33
3.2.15 Affald.....	33
3.2.16 Afledning af spildevand og tagvand.....	34
3.3 Udbringningsarealer	35
3.3.1 Husdyrgødning og gødskning.....	35
3.3.2 Natur	36
3.3.3 Overfladevand og grundvand	39
3.3.4 Beskyttelsesniveau for nitrat.....	39
3.3.5 Skærpelse af beskyttelsesniveau for nitrat - Udvaskning til Natura 2000-område.....	40
3.3.6 Fosfor.....	43
3.3.7 Grundvand og nitratfølsomt indvindingsområde.....	45

3.4 Uheld og driftsforstyrrelser	45
3.5 Egenkontrol	46
3.6 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.....	46
3.6.1 Management	47
3.6.2 Foder.....	48
3.6.3 Staldindretning	48
3.6.4 Gødningsopbevaring og håndtering.....	50
3.6.5 Udbringningsarealer	51
3.6.6 Ressourceforbrug.....	51
3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie	52
3.8 Husdyrbrugets ophør	52
3.9. Offentliggørelse og høring.....	53
3.9.1 Høring.....	53
3.9.2 Offentliggørelse af afgørelse	53
Bilag 1- Situationsplan for anlægget.....	54
Bilag 2 – Udbringningsarealer	55
Bilag 3- Beredskabsplan	58

0 Ikke-teknisk resume

Der er i dag en godkendelse til en årsproduktion på 8.875 slagtesvin (32-107 kg), i alt svarende til 227,6 DE. Der ønskes en godkendelse til en årsproduktion på 9.605 slagtesvin (27-116 kg), i alt svarende til 319,8 DE.

Udvidelsen sker i de eksisterende stalde. Dette kræver en godkendelse efter husdyrgodkendelseslovens § 12. Al gylle udbringes på egne arealer. Miljøgodkendelsen omfatter produktionen, udbringningsarealerne og anlægget.

Lovgivningen foreskriver, at kommunen skal vurdere udvidelser, der er sket de sidste 8 år samlet, derfor sker den forureningsmæssige vurdering dog i forhold til det godkendte dyrehold i 2008, som var 8.200 slagtesvin (30-105 kg).

Miljømæssige konsekvenser

Ansøgningen viser, at udvidelsen af dyreholdet overholder det generelle krav til reduktion af ammoniakfordampningen ved hjælp af reduktion af råprotein i foderet. Med denne reduktion vil husdyrbruget ikke komme til at påvirke omgivelserne væsentlig med ammoniak.

Kriterier for lugtgene til enkeltbolig, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Det er vurderet, at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

I projektet er anvendt bedste tilgængelige teknik (BAT) i et omfang, der er tilstrækkelig til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Blandt andet mindskes fosfortildelingen til udbringningsarealerne ved at reducere indholdet af fosfor i foderet til slagtesvinene.

Det er Holbæk Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når de opstillede vilkår overholdes.

1 Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge med matrikelnummer 19b m.fl., Kundby by, Kundby sogn.

Miljøgodkendelsen omfatter en årlig produktion af:

- 4.790 producerede slagtesvin i vægtintervallet 27 til 116 kg på drænet gulv med spalter
- 4.815 producerede slagtesvin i vægtintervallet 27 til 116 kg på delvis spaltegulv

Holbæk Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, og husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget, udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven.

Godkendelsen gives i henhold til § 12 i husdyrgodkendelsesloven¹ med de vilkår, som fremgår af godkendelsen, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og godkendelsens vilkår overholdes. Godkendelsen skal være udnyttet senest 2 år efter godkendelsesdatoen. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet 2 år efter godkendelsen er meddelt.

Hvis miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

1.1 Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af dig, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen være indgivet til Natur- og Miljøklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Det vil sige at klagefristen er den 17. januar 2017 senest klokken 23:59.

Du skal klage via Klageportalen ved at logge på med din NEM-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk. Der er direkte links til disse steder via forsiden af Natur- og Miljøklagenævnets

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

² Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

hjemmeside www.nmkn.dk, hvor du også finder information om, hvordan man klager via Klageportalen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen sender derefter din anmodning til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

1.2 Annoncering af ansøgning

Ansøgningen har været offentligt annonceret i perioden 23. juni til 21. juli 2014, hvor ansøgningsmaterialet var tilgængeligt på hjemmesiden <http://planer.holbaek.dk>.

I forbindelse med annonceringen har kommunen ikke modtaget nogen bemærkninger.

1.3 Høring

Udkast til godkendelse har været i høring i 6 uger i perioden 3. november til 15. december 2016, hvor udkastet var tilgængeligt på hjemmesiden <http://planer.holbaek.dk>.

1.4 Offentliggørelse af afgørelsen

Godkendelsen er annonceret den 20. december 2016 på hjemmesiden <http://planer.holbaek.dk>.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 20. december 2017.

Annemette Ellefsen
Agronom

2 Vilkår for miljøgodkendelse

Miljøgodkendelsen indeholder en række vilkår for drift ejendommen. Vilkårene er stillet på baggrund af en miljøvurdering af forureningsmæssige forhold i forbindelse med husdyrproduktionen og anvendelse af arealerne til udbringning af husdyrgødning. Vilkårene skal sikre, at husdyrproduktion og udbringning af husdyrgødning ikke giver anledning til væsentlig virkning på miljøet.

Hvis generel lovgivning medfører skærpede krav i forhold til nedenstående vilkår, så er det den generelle lovgivning, bedriften skal efterleve.

2.1 Generelle vilkår

1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og ansøgningsmaterialet.
2. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Holbæk Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.

2.2 Vilkår vedrørende anlægget

Dyreholdets størrelse

4. Husdyrholdet skal være sammensat, som det fremgår af tabel 1. Den samlede produktion må ikke overstige 319,8 DE på årsplan. DE er beregnet efter normtal på ansøgningstidspunktet.

Tabel 1: Sammensætning af dyrehold og staldd typer

Bygning	Dyretype og stalddsystem	Antal producerede dyr	DE	Antal stipladser
1a Slagtesvinestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv (50-75% fastgulv)	2.430 (27-116 kg)	80,9	540
2 Slagtesvinestald	Slagtesvin, drænet gulv (spalter 33/67)	3.150 (27-116 kg)	104,9	700
3 Slagtesvinestald	Slagtesvin, drænet gulv (spalter 33/67)	1.640 (27-116 kg)	54,6	364
4 Slagtesvinestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv (50-75% fastgulv)	2.385 (27-116 kg)	79,4	530
I alt			319,8	

5. Det tillades, at ind- og afgangsvægten for slagtesvin kan variere +/- 10 % inden for de maksimale tilladte DE. Dog må der ikke på noget tidspunkt være mere end 38,61 ton slagtesvin i slagtesvinestald 1a, 50,05 ton i stald 2, 26,03 ton i stald 3 og 37,9 ton i stald 4 ad gangen.

Ammoniak

6. Gulvtyperne i staldene skal være som de fremgår af tabel 1.
7. Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin gange det årlige antal producerede slagtesvin må ikke overstige 28.392 kg N pr. år.

Gyllehåndtering og opbevaring

8. Al pumpning og håndtering af gylle skal foregå under opsyn.

Lugt

9. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent.
10. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Foder

11. Foder skal opbevares, så det ikke skaber tilhold for rotter eller andre skadedyr.
12. Bedriftens foderplaner skal kontrolleres og revideres minimum en gang om året.
13. Fosforindhold i foderet må maksimalt være 4,58 g P/FE.
14. Råproteinindholdet i foderet må maksimalt være 147,39 g/FE

Støj

15. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Mandag-fredag Lørdag	kl. 07.00 - 18.00 kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)
Mandag-fredag Lørdag Søn- og helligdage	kl. 18.00 - 22.00 kl. 14.00 - 22.00 kl. 07.00 - 22.00	45 dB(A)
Mandag-søndag og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning for ekstern støj fra virksomheder.

Transport

16. Eventuelt spild af husdyrgødning i forbindelse med transport på offentlige veje eller private fælles veje skal opsamles eller efter arbejdets ophør.

Skadedyr

17. Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt således der ikke er unødigt opformering af fluer og skadedyr.
18. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.
19. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Energi- og vandbesparende tiltag

20. Staldmekanik (f.eks. ventilationssystemet) skal renholdes og serviceres regelmæssigt. Rensning og service skal registreres i egenkontrolrapport.

Affald

21. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, herunder kvittering for aflevering af farligt affald. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.

2.3 Vilkår vedrørende husdyrgødning og udbringningsarealer

22. Al husdyrgødning skal afsættes på de ansøgte udbringningsarealer. På ansøgningstidspunktet svarer den producerede gylle til 319,8 DE med et indhold af kvælstof og fosfor på henholdsvis 28.392 kg N og 6.538 kg P. Desuden må der udbringes 135 DE svinegylle med et indhold på 13.500 kg N og 3.375 kg P, 20 DE minkgylle med et

indhold på 2.400 kg N og 600 kg P, samt 90 DE slam med et indhold på 9.000 kg N og 4.000 kg P.

23. Der skal anvendes mindst 3 % ekstra efterafgrøder i sædskiftet årligt.

2.4 Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici

24. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til egenkontrolrapport, slagterifregninger samt foderforbrug, -planer og -analyser, for de foregående 5 år.

25. Kvælstof af dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september 2016 til 15. februar 2018.

26. Ansøger skal føre rapport over egenkontrol, denne skal som minimum indeholde:

- Dato for rensning, servicering og udskiftning af staldmekanik, herunder ventilationssystemet.
- Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres hver måned. Registreringen af elforbruget, kan være i form af udskrift fra el-selskabet.
- Dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald skal registreres. På ejendommen skal forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald, herunder farligt affald som spildolie, til rette modtager, jf. kommunens affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.

27. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

2.6 Vilkår ved ophør af produktion

28. Ved produktionsophør på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester og gyllebeholdere tømmes og rengøres.

3 Miljøteknisk beskrivelse

3.1 Baggrund

3.1.1 Sagsforløb

I 2006 har det tidligere Svinninge Kommune meddelt § 33-miljøgodkendelse til udvidelse af dyreholdet til en produktion bestående af 8.200 slagtesvin (30-105 kg) samt udvidelse af en stald. Dyreholdet svarede i 2006 til 246,6 dyreenheder (DE). Vestsjællands Amt har i 2006 truffet afgørelse om, at udvidelsen ikke var VVM-pligtig. I 2012 blev det tilladte dyrehold på ejendommen ændret ved en § 19 anmeldelsessag (udvidelse i eksisterende stalde) med tilladelse til 8.875 slagtesvin (32-107 kg), svarende til 246,5 DE.

Den 25. marts 2014 har ansøger søgt om miljøgodkendelse i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 12 til at udvide produktionen til 9.605 slagtesvin (27-116 kg), svarende til 319,8 DE efter udvidelsen. Udvidelsen skal ske i de eksisterende stalde. I den forbindelse er der indsendt en ansøgning i it-ansøgningssystemet skema nr. 63192. Seneste version 6 er genindsendt den 9. maj 2016.

I henhold til husdyrgodkendelseslovens § 26, stk. 2, skal kommunen foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget de seneste 8 år. Det betyder, at nudriften for godkendelsen skal svare til det tilladte dyrehold fra 2006. Nudriften for beregningerne i husdyrgodkendelse er således 8.200 slagtesvin (30-105 kg) svarende til en årlig produktion på 246,6 DE på godkendelsestidspunktet.

3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Produktionen på Bjergbyvej 5 ejes og drives af Per Andersen.

Såfremt drifts- eller ejerforhold ændres i godkendelsesperioden, er der stillet vilkår om, at det skal meddeles Holbæk Kommune. Efterfølgende vil kommunen vurdere, om det kan give anledning til at ændre vilkår eller udarbejde tillæg til godkendelsen.

3.2 Husdyrbrugets anlæg

3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Bjergbyvej 5 ligger i landzone. Nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, er Bjergbyvej 3. Beboelsen på adressen ligger ca. 250 meter nordvest for staldanlægget. Nærmeste hus i samlet bebyggelse er sat lig med byzonen i Kundby, da der ikke er samlet bebyggelse inden for 1.000 meter. Nærmeste byzone er Kundby ca. 580 meter nord for staldanlægget. Der er ikke sommerhusområder inden for 1.000 meter.

Anlæggets placering i forhold til de generelle afstandskrav fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Generelle afstandskrav - jf. §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven - samt konkrete afstande fra husdyrproduktionsanlæg.

	Generelle afstandskrav (meter)	Konkret afstand, (meter)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	400 meter til 2 boringer. Egen boring er nedlagt.
Almene vandforsyningsanlæg	50	Ca. 560 meter til Kundby vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	Indenfor en radius af ca. 350 m er der 2 søer og et vandløb. Hvis der ligger dræn nærmere end 15 m til den nye tilbygning vil de blive etableret i faste dræn, eller blive flyttet.
Offentlig vej og privat fællesvej	15	Ca. 135 meter til Bjergbyvej
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>>> 25
Beboelse på samme ejendom	15	Ca. 7,5 (eksisterende lovligt forhold)
Naboskel	30	Ca. 170
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	Ca. 580
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	> 1.000
Nabobeboelse	50	Ca. 250

Udover de generelle afstandskrav skal kommunen i henhold til husdyrgodkendelseslovens § 20 sikre, at væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 meter fra beboelsesområderne:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren,
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Kommunes vurdering

Som det fremgår af ovenstående tabel, overholdes afstandskravet til beboelse på egen ejendom ikke. Afstand mellem stald og beboelse er dog etableret, inden der kom regler for dette. Der skal derfor ikke meddeles dispensation til den manglende overholdelse af afstandskravet i denne godkendelse.

Kommunen konstaterer at ejendommen overholder de øvrige generelle afstandskrav jævnfør tabel 2.

Kommunen konstaterer at staldanlægget ligger over 300 meter fra områdetyperne i § 20.

3.2.2 Husdyrbrugets landskabelig placering og planmæssige forhold

Der er ikke projekteret nogen opførelse af bygninger i forbindelse med udvidelsen af husdyrbruget eller visuelle ændringer i øvrigt af anlægget. Anlægget ligger samlet på ansøgers matrikel i relativt fladt terræn uden omgivende bevoksning eller læhegn.

Ejendommen er beliggende i et typisk landbrugslandskab med spredt bebyggelse og en del mellemstore gårde. Beplantningen i området er hovedsageligt koncentreret omkring gårde og boliger, og der er meget få småplantninger og levende hegn. Der er hovedsagelig indsyn til ejendommen fra vest (fra Bjergbyvej).

Ejendommens bygninger ligger samlet, og danner en fin helhed.

Anlægget er beliggende i landzone, et område, der i Kommuneplan 2013-2025 er udlagt som særligt værdifuldt landbrugsområde. I de særligt værdifulde landbrugsområder er restriktioner for jordbrugserhvervet begrænsede og det er en landskabstype, som er robust overfor anden påvirkning. De særligt værdifulde landbrugsområder skal i videst mulig omfang friholdes for aktiviteter, som ikke understøtter jordbrugserhvervet.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg berører hverken strand-, klit-, sø-, fortidsminde- og å-beskyttelseslinjer eller skov-, vej- og kirkebyggelinjer. Anlægget berører desuden ikke fredninger.

Kommunes vurdering

Kommunen skal ifølge husdyrgodkendelseslovens § 19 sikre sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, herunder de landskabelige værdier. Kommunen skal foretage den landskabelige vurdering i forhold til hele husdyrbruget samlede anlæg.

Kommunen vurderer, at det eksisterende anlæg fremstår som en samlet enhed. Overordnet set ligger gårdens bygninger harmonisk i forhold til hinanden, og de virker ikke dominerende i landskabet. Selv om anlægget er synligt fra vest, fremstår bygningerne som naturlige elementer i forhold til områdets øvrige gårdbebyggelse. Der stilles ikke vilkår for de landskabelige og planmæssige forhold.

3.2.3 Produktionens størrelse

Dyreholdets sammensætning og fordeling af dyr i de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 3. Staldenes placering er vist på figur 1 og bilag 1. Godkendelsen er givet på grundlag af oplysningerne i tabel 3.

Tabel 1: Sammensætning af dyrehold og staldtyper i ansøgt drift

Bygning	Dyretype og staldsystem	Antal producerede dyr	DE	Antal stipladser
1a Slagtesvinestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv (50-75% fastgulv)	2.430 (27-116 kg)	80,9	540
2 Slagtesvinestald	Slagtesvin, drænet gulv (spalter 33/67)	3.150 (27-116 kg)	104,9	700
3 Slagtesvinestald	Slagtesvin, drænet gulv (spalter 33/67)	1.640 (27-116 kg)	54,6	364
4 Slagtesvinestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv (50-75% fastgulv)	2.385 (27-116 kg)	79,4	530
I alt			319,8	2.134

Med en gennemsnitsvægt på 71,5 kg pr. svin og med antal stipladser i brug som nævnt i tabel 3, er der maksimalt op til 38,61 ton slagtesvin i slagtesvinestald 1a, 50,05 ton i stald 2, 26,03 ton i stald 3 og 37,9 ton i stald 4 ad gangen.

Figur 1. Staldenes placering

Kommunens vurdering

Miljøgodkendelsen er givet på grundlag af de oplysninger om dyrehold og staldtyper, som fremgår af tabel 1. Miljøpåvirkningen herunder lugt afhænger af dyresammensætning og staldtype. Derfor fastsættes vilkår om antal dyr på stald ad gangen, vægtgrænser og den maksimale tilladte produktion. Ind- og afgangsvægten på slagtesvinene må variere med 10 %, så længe det samlede antal dyreenheder ikke overskrides og tons dyr på stald ad gangen ikke ændres.

3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg

Ejendommen består af et ældre bygningsæt, samt to nyere stalde og en foderlade med blandede anlæg samt to siloer og tre gylletanke.

En oversigt over ejendommens stalde fremgår af nedenstående tabel 4 samt bilag 1.

Tabel 4: Oversigt over stalde

Bygning	Gulvtype	Tiltag ifm. udvidelse	Ventilation
1a Slagtesvinestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv (50-75% fastgulv)	Ingen	Mekanisk
2 Slagtesvinestald	Slagtesvin, drænet gulv (spalter 33/67)	Ingen	Mekanisk
3 Slagtesvinestald	Slagtesvin, drænet gulv (spalter 33/67)	Ingen	Mekanisk
4 Slagtesvinestald	Slagtesvin, delvis spaltegulv (50-75% fastgulv)	Ingen	Mekanisk

I afsnit 3.6 har kommunen foretaget en vurdering af staldindretningen samt opbevaringsanlæg i forhold til BAT.

Afløbsforhold

Der er afløb fra alle stalde til forbeholderen. Fra forbeholderen er der rørføring til gyllebeholderen.

Generelt for staldsystemet

Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af næringsstoffer i gødningen. Dette, sammenholdt med tildeling af beskæftigelsesmateriale, god management og god hygiejne, vil begrænse lugt og ammoniakfordampning i og fra stalden. Desuden er der opsat overbrusningsanlæg, som kan medvirke til at binde støv, og styre grisenes gødeadfærd. Især i sommerhalvåret kan overbrusning være med til at opretholde en god hygiejne i stierne og derigennem reducere risiko for lugtgener. Overbrusningsanlægget bidrager desuden til nedkøling af grisene i varme perioder.

Ventilationssystem.

Der er mekanisk ventilation i alle stalde. Ventilationssystemet reguleres efter den aktuelle belægning. Der udføres en jævnlig rengøring (ved hvert holdskifte) og tilsyn af ventilationskanaler og ventilator.

Lager til husdyrgødning

Tabel 5: Oversigt over anlæg til lager af husdyrgødning.

Anvendelse	Byggeår	m ³	Afløb til	Beholderkontrol	Overdækning
Gyllebeholder	1984	650	-	2015	Nej
Gyllebeholder	1992	1.325	-	2012	Nej
Gyllebeholder	2004	3.000	-	2014	Nej
Gyllekanaler		550	Forbeholder	-	-
Forbeholder		10	Gyllebeholder	-	-

Gyllebeholderne er jf. tilsynsrapporter med dykket indløb, tømmes kun med sug og har ikke spjæld ned til forbeholder. Der er ikke krav til gyllealarm. Der er naturligt flydelag på beholderen.

Foderopbevaring og anlæg.

Korn formales og iblandes mineraler og soja. Foder udfordres som tørfoder. Foder opbevares i de to siloer, se situationsplan.

Rengøring

Al rengøringsvand ledes til gyllebeholder og udbringes med husdyrgødningen.

Kommunes samlede vurdering af husdyrbrugets bygningsanlæg

Kommunens vurderer, at anlæg og opbevaringsanlæg lever op til de gældende regler og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser. På den baggrund vurderer kommunen, at der ikke skal stilles vilkår vedrørende bygningsanlægget.

Management og indretning af anlægget er yderlige vurderet i afsnit 3.6 om bedste tilgængelig teknologi (BAT).

3.2.5 Gødningsproduktion og -håndtering

Fra den ansøgte produktion er den årlige gødningsproduktion opgjort i tabel 6. Der produceres kun gylle på bedriften. Husdyrbrugets anlæg til lager af husdyrgødning og de enkelte anlægs kapacitet fremgår af tabel 5.

Den årlige husdyrgødningsproduktion i nudrift og ansøgt drift (se tabel 6) Mængden af beregnet efter Landbrugets Byggeblad. 95.03-03 af den 28-10-2009.

Tabel 6: Årlig gødningsproduktion i nudrift

	Prod. gylle i tons pr. gris	Gylle/vand i tons
4.424 Slagtesvin (32-107 kg) Drænet gulv	0,52	2.300
4.451 Slagtesvin (32-107 kg) Delvis spalte	0,52	2.315
I alt		4.615

Tabel 6: Årlig gødningsproduktion i ansøgt drift:

	Prod. gylle i tons pr. gris	Gylle/vand i tons
4.790 Slagtesvin (27-116 kg) Drænet gulv	0,52*1,22	3.039
4.815 Slagtesvin (27-116 kg) Delvis spalte	0,52*1,22	3.055
I alt		6.094

Vægtkorrektion (116-27 kg)* (13,32+(0,1967 * (116+27)))/3023 = 1,22

Normtallene er korrigeret for vægt. I disse tal indgår 0,4 m³ vand pr. m² beholderoverflade.

Før og efter - Lagerandel flydende i pct.

Nr. 1 Gyllebeholder: 3.000 m³ – 61 % af gyllen.

Nr. 2 Gyllebeholder: 1.325 m³ – 26 % af gyllen.

Nr. 3 Gyllebeholder: 650 m³ – 13 % af gyllen.

Gyllekanaler: 550 m³ gyllekanaler

Kapacitet i nudrift: 5.525 m³ opbevaring / (4.615 tons / 12 mdr.) = 14,4 mdr.

Kapacitet i ansøgt drift: 5.525 m³ opbevaring / (6.094 tons / 12 mdr.) = 10,9 mdr.

Det tilførte gylle og anden organiske gødning udbringes direkte på udbringningsarealerne.

Kommunes vurdering

Ifølge § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes ejendommens opbevaringskapacitet på 10,9 måneder at være tilstrækkelig.

For at minimere risikoen for spild og uheld stiller kommunen vilkår om, at håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler og vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

3.2.6 Ammoniakfordampning

Husdyrgodkendelsesloven stiller krav om en generel reduktion af tabet af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg ved udvidelser, ændringer eller nyetableringer. Niveaue for reduktionskravet fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet. I 2014 er reduktionskravet ved udvidelser og renoveringer på 30 % for slagtesvin i forhold til bedste staldsystem med normal 2005/06 som udgangspunkt. For at nedbringe ammoniakfordampningen fra anlægget anvender, ansøger ammoniakreducerende gulvtyper.

Det fremgår af beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra anlægget er opfyldt, jf. tabel 7.

Tabel 7. Gengivelse fra ansøgningen i husdyrgodkendelse ved ammoniakkrav

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-505 kg N/år

Beregningerne fremgår af tabellen, der er fra Husdyrgodkendelse.dk. Det negative tal i beregningen betyder, at det generelle reduktionskrav er overopfyldt.

Tabel 8. Oversigt over ammoniakemissionen fra husdyrbruget i nudrift og ansøgt drift

Total emission af ammoniak fra nudrift	2.886 kg N/år
Total emission af ammoniak fra det ansøgte projekt	4.047 kg N/år
Meremissionen ved det ansøgte projekt	1.161 kg N/år

Jf. husdyrgodkendelseslovens § 26, stk. 2 er nudriften lig med det § 33-godkendte dyrehold fra 2006.

Ammoniak i forhold til overholdelse af BAT, vurderes i afsnit 3.6.

Kommunens vurdering

Kommunen konstaterer, at kravet til ammoniakfordampning er overholdt. Da overholdelse af kravet er betinget i anvendelse af de ansøgte gulvtyper, stiller kommunen vilkår om anvendelse af disse gulvtyper (se tabel 3).

3.2.6.1 Ammoniakpåvirkning og natur

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager samt fra udbringningsarealerne. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af staldanlægget og opbevaringslager i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning. Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Kategori 1 -natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Anlægget er ikke beliggende i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område (Habitatområde) Udby Vig, der ligger ca. 15,6 km øst for anlægget.

Der er foretaget en beregning på ammoniakafsætningen til området. Den totale afsætning af ammoniak er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at afsætning af ammoniak fra produktionen på Bjergbyvej 5 til området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af Natura 2000-området eller udpegningsgrundlaget herfor.

Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Anlægget er ikke beliggende nær ved nogen Kategori 2-natur. Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger ca. 6,2 km sydøst for anlægget.

Der er foretaget en beregning på ammoniakafsætningen til området. Den totale afsætning af ammoniak er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, ud fra beregninger af afsætning af ammoniak fra produktionen på Bjergbyvej 5 til området, ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af kategori 2-natur.

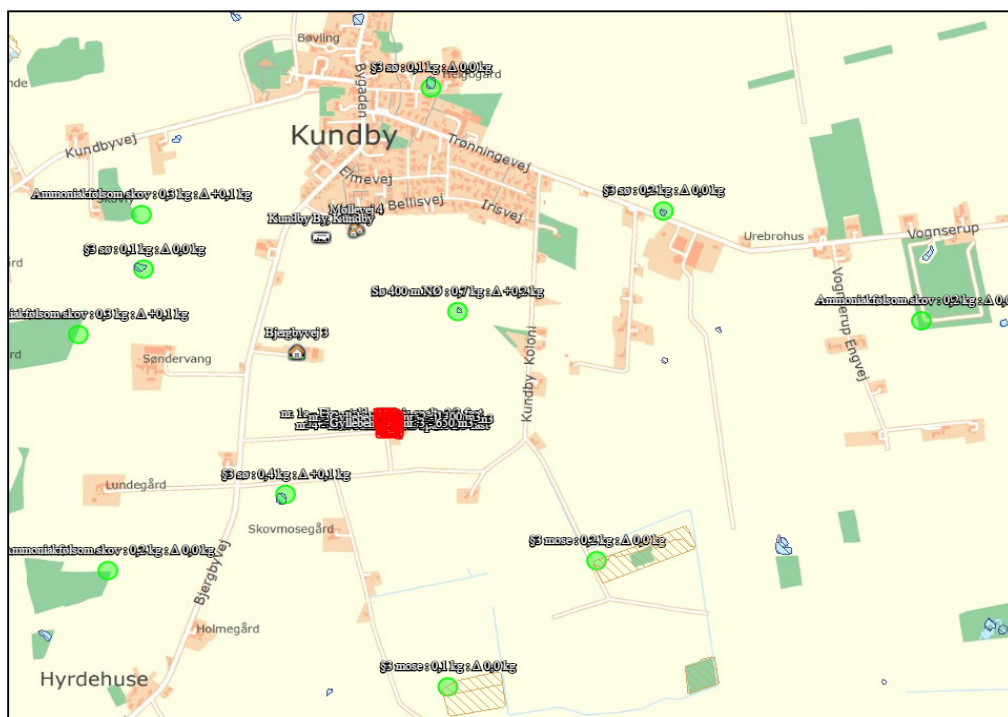
Kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Heder, moser og overdrev er omfattet af kategori 3-natur i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, skal kommunen vurdere, om der skal fastsættes vilkår til max. mer-deposition og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. mer-deposition på 1,0 kg N/ha pr. år for kategori 3-natur.

Der ligger en række naturområder (søer, moser og potentielt ammoniakfølsomme skove) omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 mindre end 1.000 meter fra anlægget. Naturområderne fremgår på nedenstående kort. Der er foretaget beregninger af ammoniakafsætningen til de naturtyper der er beliggende nærmest ejendommen og til de nærmeste naturtyper.

Tabel 9. Beregninger af ammoniak depositioner i husdyrgodkendelse til natur.

Naturtype	Afstand fra anlæg	Mer-deposition, kg N/ha pr. år	Total deposition, kg N/ha pr. år
Sø	Ca. 900 m nv	0,0	0,1
Sø	Ca. 400 m sv	0,1	0,4
Mose	Ca. 700 m sø	0,1	0,2
Sø	Ca. 1.150 m nø	0,0	0,2
Sø	Ca. 1.100 m n	0,0	0,1
Mose	Ca. 850 m s	0,0	0,1
Pot. amkf. skov	Ca. 1.000 m	0,1	0,2
Pot. amkf. skov	Ca. 1.000 m vnv	0,1	0,3
Pot. amkf. skov	Ca. 1.030 m nv	0,1	0,3
Pot. amkf. skov	Ca. 1.600 m ø	0,1	0,2
Sø	Ca. 400 m nø	0,2	0,7

Figur 2. Registreret § 3-natur ved anlægget. Grøn cirkel = Beregningspunkt for ammoniakafsætningen, rød firkant = staldanlæg.

Der er ikke beregnet en merafsætning på over 1,0 kg N/ha/år til nogen af § 3-områderne eller kategori 3-naturtyperne.

Kommunens vurdering

Ud fra ovenstående gennemgang vurderes det, at ændringen af dyreholdet ikke vil påvirke natur omfattet af § 3-natur i naturbeskyttelsesloven eller kategori 3-natur.

Bilag IV-arter

Habitatdirektivets bilag IV beskriver, at der er en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte. Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune, fremgår af nedenstående tabel 10.

Tabel 10. Bilag IV-arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune

Bilag IV- arter, der kan påvirkes på og ved udbringningsarealerne	
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfør	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfør	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Storvandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.

En stor del af de bilag IV-arter, der findes i kommunen, findes primært ved de våde naturtyper.

Kommunens vurdering

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at ændringen af den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i de nærliggende naturområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. På den baggrund vurderer kommunen, at projektet ikke vil føre til tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter.

3.2.7 Lugt

Lugtemissionen fra husdyrbrug stammer primært fra produktionsanlæggene. Mange forhold kan influere på lugtemission fra produktionsanlæg, herunder f.eks. staldindretning,

ventilationsanlæggets udformning, belægningsgraden, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystemet samt hygiejnen i stalden.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt samt i forbindelse med omrøring og udkørsel af gylle.

Ansøger har ikke etableret særlige tiltag i forhold til lugt, og der er ikke tidligere klaget over lugt fra ejendommen.

Beregning af geneafstande i husdyrgodkendelse.dk

I ansøgningssystemet er beregnet en teoretisk geneafstanden for tre genekriterier (bebyggelsestyper): byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkelt beboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed med videre.

Af nedenstående tabel ses it-ansøgningssystemets beregnede geneafstande for den ansøgte drift. De angivne afstande for geneafstandene er afstanden fra lugtcentrum til nærmeste bebyggelsestype.

Tabel 11. Beregnede geneafstande til bebyggelsestyper.

Bebyggelse	Kumulation	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Byzone	0	Ny	573	573	547	624	Ja
Samlet bebyggelse	0	Ny	428	428	407	625	Ja
Enkeltbolig	0	Ny	196	195	184	347	Ja

Som det fremgår af tabellen er genekriteriet overholdt til alle bebyggelsestyper. Det er kigges på er den korrigerede geneafstand(ansøgt) i forhold til den vægtede gennemsnitsafstand. Hvis den vægtede gennemsnitsafstand er større end den korrigerede geneafstand er genekriteriet for lugt overholdt.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at lugtgenekriterierne er overholdt, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtmissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om ”god staldhygiejne”. På baggrund heraf stiller Holbæk Kommune vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt. Kommunen stiller desuden vilkår om max tons dyr på stald af gangen, idet beregningerne vedr. lugt tager udgangspunkt i dette.

Hvis der efter kommunes vurdering opstår lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at kommunen kan meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

3.2.8 Støv

Ansøger har oplyst, at problemer med støv hovedsageligt kan opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog kun indendørs og foderet bliver transporteret i snegle, hvilket reducerer støv væsentligt.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de støvende aktiviteter fra produktionsanlægget ikke vil give gener for omkringboende til bedriften.

Idet antallet af transporter til anlægget er uændrede, og støv i forbindelse med håndtering af foder ikke vil kunne påvirke væsentligt naboer, da afstanden til den nærmeste nabo er mere end 250 m.

3.2.9 Støjklider

Ansøger har oplyst, at støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

Støj fra gylleudkørsel foregår kun i to højsæsoner; forår og sensommer. Kornvogne kører kun i høst. For at begrænse støjgener kontrolleres og renses mekaniske installationer jævnlige, således at de fungerer optimalt og ikke giver anledning til unødige støj.

Støjklider i form af ventilationsafkast, udleveringsrum og fodersiloer fremgår af situationsplan (bilag 1).

Der kan forekomme støj fra dyrene i forbindelse med pasning af dyrene, herunder fodring. Ellers kan der være støj ved indsættelse/flytning af dyr. Der vil være spidsbelastninger i forbindelse med flytning af dyr og fodring. Der vil være daglig pasning af dyrene også lørdag, søndage og helligdage. Ved optimal drift af fodringsanlægget og indretning af staldene vil grisene ikke være meget sultne ved fodring og derved ikke støje.

Tabel 12: Oversigt over kilder til støj, driftstiden for støjen og tiltag til begrænsning af støj. Oplyst af ansøger.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I kip	Hele døgnet	/
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 05.00-19.00 alle dage.	/
Foderanlæg	Hjemmeblanderi placeret i foderlade.	Kører i hele døgnet, men det hele foregår indendørs med lukket port.	Lukkede porte
Korntørring	Nej	/	/
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udspretningsarealerne. Kornvogne fra arealer til silo	I højsæsonerne – hele døgnet.	/

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Kommunen vurderer, at støjen fra vedvarende støjklender ikke vil overstige de af miljøstyrelsen angivne maksimumsgrænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transport og markarbejdet kan forårsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt, f.eks. når en traktor passerer en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt, vurderer kommunen ikke forholdet som en væsentlig gene.

Der er opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens tekniske anlæg, herunder ventilationsanlæg, der sikrer, at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt. Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

3.2.10 Transport

Tabel 13. Transporter og antal

Antal transporter årligt	FØR	EFT ER	Tidsrum
Gylletransport med traktor á ca. 25 tons*	30	50	Medio marts - april og start september i tidsrummet kl. 06-22.
Gylletransporter med lastbil á ca. 30 tons.	25	30	Medio marts - maj og start september i tidsrummet kl. 06-22.
Transport af korn med traktor	70	70	I høst køres døgndrift.
Transport af Halm med traktor	0	0	I høst køres døgndrift.
Foder transporter	52	52	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Levering af smågrise	52	52	Hverdage 06-18. Samme antal transporter men større læs
Afhentning af slagtesvin	104	104	Hverdage 04-10. Samme antal transporter men større læs
Afhentning af døde dyr	52	52	Normalt i hverdage - Men kan forekomme hele døgnet.
Diverse transporter	52	52	Hverdage 07-17.
Transporter i alt	437	462	

*De nærmeste arealer v. ejendommen tilføres gylle med gylleudlægger, dvs. gyllen pumpes direkte fra gyllebeholder til mark.

Ansøger har oplyst, at tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning normalt planlægges at foregå i hverdage, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Hvis gyllen skal flyttes mere end 10 km, er det i lukket lastbil á ca. 30 tons.

I før-situationen er der ca. 437 transporter til og fra ejendommen, heraf er ca. 55 transporter med husdyrgødning og ca. 70 transporter med korn i høst. I efter-situationen er der ca. 462 transporter til og fra ejendommen, heraf er ca. 80 transporter husdyrgødning, og ca. 70 transporter med korn i høst. Dette svare til en ekstra transport hver 14. dag.

Hvis man ser bort for den sæson bestemte transport, gylletransport og høst, er der i både før- og eftersituationen ca. 6 transporter om ugen.

Der er 1 indkørsel til ejendommen fra Bjergbyvej 5. Se transportveje på figur 3.

Figur 3. Transportveje for kørsel med husdyrgødning og grise.

Kommunes vurdering af transport

Udvidelse af dyreholdet vil betyde 25 ekstra transporter om året, hvilket er 1 ekstra transport hver 14. dag. Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. De anførte ruter for transport af gylle er efter kommunens vurdering de bedst egnede, og som medfører færrest mulige gener for færrest mulige beboere.

Støj og rystelser i forbindelse med transport, vil dog altid være afhængig af i hvilket omfang landmanden forstår at vise hensyn, dvs. måden der køres på og tidspunktet.

Der er stillet vilkår om, at spild af husdyrgødning i forbindelse med transport på offentlige veje eller private fælles veje skal opsamles straks. Det er kommunens vurdering, at generne af transport er mindsket og imødegået med betingelserne fastsat i vilkårsdelen.

3.2.11 Lys

Ansøger har oplyst, at der ved den normale daglige drift ikke vil være arbejdsprojektør på ejendommen.

Der er opsat lys ved indgangen og i forbindelse med udleveringsrum. Disse belysningskilder er afskærmet. Der er desuden belysning ved gavlen til foderladen. Dette lys vil være tændt ved aflæsning af foder udenfor tidspunkter med dagslys. Det normale tidsrum for belysning er fra kl. 05.00 – 19.00, men det kan dog forekomme lys ved ind og udlevering af grise, næsten hele døgnet.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering at natbelysning vil kunne ses af naboer, men ikke vil være til væsentlig gene for naboerne. Der stilles ikke vilkår for belysning.

3.2.12 Fluer og skadedyr

Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, som kan resultere i naboklager, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Ansøger har oplyst, at regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr. Der benyttes rovfluer fra firmaet Mortalin til bekæmpelse af staldfluerne, og effekten er dokumenteret gennem adskillige år. Rovfluerne lever under spalterne, og deres larver parasitterer staldfluernes larver, således at formeringen reduceres væsentligt.

Foderet er opbevaret i tætte siloer, hvor det ikke er muligt for skadedyr at komme ind. Soya bliver leveret i lukket silo. Mineraler leveres i bigbags og placeres direkte i påslag. Færdigblandet foder med snegl til færdigvaresiloer og derfra med fodringssystemet ud i staldene. Der er udendørs kornsilo. Foderladen rengøres jævnligt.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, og de vil være overdækket. Hvis der er blod eller lign. vil dette blive fjernet, når de døde dyr er blevet afhentet.

Bekæmpelse af rotter er udliciteret til Mortalin. Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Kommunes vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbruget anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår om at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således at der ikke sker unødigt opformering af fluer.

For at forebygge fluegener husdyrbruget, stilles der vilkår om at der skal foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse.

Kemiske midler til bekæmpelse af rotter må kun foretages af autoriserede personer eller deres ansatte.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

3.2.13 Ressourceforbrug

3.2.13.1 Energiforbrug

Ejendommens energiforbrug før og efter udvidelsen er vist i tabel 14.

Tabel 14: Husdyrbrugets ressourceforbrug før og efter udvidelsen.

Ressource	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug i normal (energisparkataloget)	62.400 kWh. (excl. blanding af foder)	65.400 kWh (excl. blanding af foder)
Elforbrug (oplyst af ansøger)	80.000 kWh (incl. foder).	/
Fyringsolie til stald (udtørring med varmekanon) (Oplyst af ansøger)	3.000 liter.	4.000 liter
Halmfyring (oplyst af ansøger)	Nej	nej
Kornfyr, opvarmning af egen bolig.	Ja – ikke opgjort	Ja – ikke opgjort
Dieselolie (oplyst af ansøger)	3.000 liter.	3.000 liter.

Kommunens vurdering

Energiforbruget skal løbende følges, og forbruget skal til stadighed søges minimeret. Holbæk Kommune vurderer, at husdyrbrugets energiforbrug ligger lidt over normen i forhold til husdyrbrugets type og størrelse.

Kommunen stiller vilkår om månedsvis aflæsning af elforbrug. For at minimere ressourceforbruget stiller kommunen vilkår til drift, vedligehold og servicering af anlægget.

Kommunens vurdering af energiforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.13.2 Vand

Ejendommen forsynes med vand fra det offentlige vandværk i Kundby.

Vandforbrug før og efter udvidelsen af husdyrbruget fremgår af tabel 15. Tallene er oplyst af ansøgers miljøkonsulent og beregnet ud fra normtal.

Tabel 15. Husdyrbrugets forbrug af vand i før og efter udvidelsen

	Nudrift	Ansøgt drift
Drikkevand*	4.083 m ³	5.583 m ³
Drikkevandsspild*	666 m ³	910 m ³
Vaskevand (stalde)*	222 m ³	303 m ³
Staldtoilet mv.	170 m ³	170 m ³
Vaskevand (maskiner)	100 m ³	100 m ³
Markvanding	0 m ³	0 m ³
Samlet vandforbrug normtal	5.240 m³	5.650 m³
Vandforbrug oplyst af ansøger ca.	5.300 m ³	/

Kommunens vurdering

Der er god overensstemmelse mellem det faktiske og det udregnede forbrug, beregnet ud fra normtal. For at kunne fastslå eventuelt utilsigtet vandspild og eventuelle brud på rørsystemer stiller kommunen dog vilkår, om at vandforbruget aflæses hver måned.

Det øgede vandforbrug i staldanlægget afspejler udvidelse af husdyrproduktionen.

Kommunen vurderer, at der ikke sker unødvendigt ressourceforbrug af vand i forbindelse med husdyrbrugets produktion, når vilkårene i godkendelsen overholdes.

Kommunens vurdering af vandforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.13.3 Foderforbrug

Ansøger oplyser, at der fremstilles foder af korn fra egen avl, samt indkøbte råvarer. Alt korn og foder opbevares i siloer og i korn/foderlade. Efter udvidelsen er der et årligt forbrug på ca.:

Tabel 16: Oversigt over foder forbrug og opbevaring

Korn	1.800 tons
Soja	400 tons
Mineral bl.	65 tons

Placering af foderopbevaringsanlæg fremgår af bilag 1.

Kommunens vurdering

Kommune vurderer, at foderopbevaringen vil ske på en miljømæssig forsvarlig måde, samt at opbevaringen ikke giver anledning til opformering af skadedyr, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Kommunens vurdering af foder i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.14 Kemikalier og pesticider

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen, da markdriften udgår fra anden ejendom.

Medicin opbevares i medicinskab i forrum. Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering.

3.2.15 Affald

Ansøger oplyser følgende om affald:

Døde dyr

Ved en produktion på 9.605 slagtesvin er der en dødelighed på ca. 2 %. Dette vil maksimalt svare til 192 døde grise med en gns. vægt på 72 kg = 13.824 kg døde grise.

Døde dyr opbevares på fast areal med kadaverkappe. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være indenfor en normal arbejdsdag

Placering af døde dyr fremgår på vedlagte beliggenhedsplan på bilag 1.

Fast affald

Tabel 17: Oversigt over husdyrbrugets affald.

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01 Plastik, EAK kode 02 01 04	300 kg pap 400 kg plast	400 kg pap 500 kg plast	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Spraydåser EAK kode 16 05 04	100 stk.	100 stk.	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Jern/metal EAK kode 02 01 10	1000 kg	1000 kg	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Småt jern	600 kg	600 kg	Indendørs	Kommunal affaldsordning

Tabel 18: Oversigt over husdyrbrugets kemikalier.

Type	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	nej	nej	/	/
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	nej	nej	/	/
Spildolie EAK kode 20 01 26	nej	nej	/	/
Veterinært affald (kanyler, flasker) EAK kode 18 01 03	200 glas flasker 200 plast flasker 10 kg kanyle affald	200 glas flasker 200 plast flasker 10 kg kanyle affald	Indendørs	Kommunal affaldsordning

Olie og kemikalier

Spildolie – nej

Dieselolie opbevares i 2 stk. olietank á 1500 liter.

Kemikalier og rengøringsmidler opbevares i stald.

Kommunens vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald m.v. sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Det er generel lovgivning, at døde dyr skal bestilles afhentet senest 24 timer efter konstatering af dødsfald. Der stilles vilkår om, at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen. Ved tilsyn skal der kunne fremvises kvittering på aflevering af farligt affald.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Undtagelser for dette fremgår af kommunens regulativ for afbrænding af haveaffald.

3.2.16 Afledning af spildevand og tagvand

Anlæggets drænforhold fremgår af bilag 1.

Tabel 19. Spilde- og regnvand.

	Nudrift	Ansøgt drift	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	888 m ³	960 m ³	Gyllebeholder
Vaskevand fra vaskeplads	/	/	/
Regnvand på tage*	1.642 m ³	1.642 m ³	Markdræn

*Kun driftsbygninger ca. 2.345 m².

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde ledes til gyllebeholderen, og begge dele er medregnet som normtal i gødningsberegningen.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at spildevand fra produktionen, herunder vaskevand, ikke vil give anledning til væsentlig forurening, idet det ledes til gyllebeholder.

I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet vil der ikke ske ændringer eller merudledning af sanitets- og husholdningsspildevand. Det vurderes, at der ikke sker ændringer i forholdene omkring udledning af tagvand, idet der ikke udbygges.

3.3 Udbringningsarealer

Bedriftens udbringningsarealer

Under bedriften drives i alt 405,46 hektar udbringningsarealer. Sammensætning af udbringningsarealerne fremgår af nedenstående tabel 20. De enkelte udbringningsarealers N- og P-klasser og beliggenhed fremgår af kort i bilag 2.

Tabel 20. Opsummerede data om udbringningsarealerne.

	I alt ha	Nitratklasse 0 ha	Nitratklasse 1 ha	Nitratfølsomt indvindingsområde ha	Fosforklasse 0 ha
Total	405,46	21,2	384,26	0	405,46

Udbringningsarealerne er forpagtet eller ejet af ansøger. Udbringningsarealerne vandes ikke. Ansøger har ikke valgt et særligt sædskifte som virkemiddel mod kvælstofudvaskning. Alle udbringningsarealerne er beliggende i Holbæk Kommune.

Miljøgodkendelsens vurderinger er foretaget på baggrund af de ansøgte udbringningsarealer. Der fastsættes derfor vilkår om udbringningsarealerne.

Bedriftens udbringningsarealer er tilstrækkelige til, at al husdyrgødning fra bedriften kan udbringes herpå. Der er således ikke behov for udbringningsarealer på andre bedrifter og tilhørende arealgodkendelser efter § 16 i husdyrgodkendelsesloven.

3.3.1 Husdyrgødning og gødskning

Indholdet i den årlige produktion af husdyrgødning på ejendommen ved ansøgt drift fremgår af tabel 21. Ansøger ønsker desuden at have mulighed for at udbringe svinegylle fra andre ejendomme – dette fremgår også af tabellen.

Tabel 21: Husdyrgødningens indhold af kvælstof og fosfor samt dyreenheder ved ansøgt drift

Gødningstype	DE	Kvælstofindhold (kg)	Fosforindhold (kg)
Svinegylle (egen)	319,7	28.392	6.538
Svinegylle (tilført)	135,0	13.500	3.375
Minkgylle (tilført)	20,0	2.400	600
Slam (tilført)	90,0	9.000	4.000
I alt	564,7	53.292	14.513

I de følgende afsnit redegøres nærmere for håndtering af gødning samt de miljømæssige konsekvenser ved udbringning.

Kommunes vurdering

Miljøgodkendelsens vurderinger er foretaget på baggrund af ovennævnte tilførsel af dyreenheder, kvælstof og fosfor. Der stilles derfor vilkår om maksimal tilførsel af dyreenheder, kvælstof og fosfor.

Gødningshåndtering og gener fra udbringningsarealerne

Der kan lokalt forekomme gener som følge af husdyrbrugets markdrift. Der kan forekomme støvgener i forbindelse med høst, samt når der presses halm og lignende. Der kan være støjafgivelse fra maskinerne i forbindelse med markdriften, og det kan ikke udelukkes, at dette lokalt kan opleves som generende. Ovenstående gener forekommer typisk i relativt afgrænsede perioder.

Håndtering af husdyrgødning vil ofte give lugtgener specielt for naboer, der bor tæt ved arealerne. Lugtgener er i den forbindelse meget svære at undgå, men bør i videst muligt omfang begrænses.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde. Beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunes vurdering

Vi vurderer, at støv- og støjafgivelse fra de nye udbringningsarealer ikke vil være væsentlig anderledes end ved tidligere markdrift, og at der ikke vil være væsentlig gene for omgivelserne.

Vi vurderer, at lugt-, støv- og støjafgivelsen fra husdyrbrugets udbringningsarealer generelt ikke vil være til væsentlig gene for omgivelserne, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler, praksis for godt landmandskab og vilkårene overholdes. Vi vurderer således, at der kun er behov for at stille et generelt vilkår vedr. støjgrænser.

Vores vurdering af udbringning af husdyrgødning i forhold til BAT findes i særskilt afsnit.

3.3.2 Natur

Ammoniaktab fra udbringning af husdyrgødning

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en ammoniakfordampning. En stor del af denne ammoniak afsættes på vegetationen på nærliggende arealer. Ammoniak, der deponeres fra luften (ammoniakdeposition), tilfører derfor nærliggende arealer kvælstof, som for mange sårbare naturtyper er det begrænsende næringsstof. Ekstra kvælstof kan selv i begrænsede mængder betyde en væsentlig negativ påvirkning af naturtypen.

Der er især tre forhold, der gør sig gældende i den konkrete vurdering af udbringningsarealernes påvirkning af naturtyper³:

- afstand mellem udbringningsareal og naturområde
- husdyrgødningstype og udbringningsteknologi
- udbringningsarealets størrelse.

I forhold til at vurdere ammoniakfordampning fra udbringningsarealer har kommunen ikke modeller til rådighed, hvor man kan foretage egentlige fladekildeberegninger af udbringningsarealernes påvirkning af naboarealer.

Ved mer-tilførsel på over 1 kg N/ha/år kan der påvises en direkte påvirkning af et naturområde⁴. I henhold til Wiki-vejledningen⁵ vil der ved afstande mellem udbringningsarealet og naturområdet på over 100 meter, sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha/år. Kun i værst tænkelige tilfælde vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha/år. Ved udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha/år bortset fra de nærmeste 10 meter. Hvis gyllen nedfældes, eller der anvendes forsuret gylle, er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha/år.

I søer og vandløb afsættes generelt mindre ammoniak fra luften, idet søer og vandløb har en lille overflade med lille ruhed.

Ansøger har i den senere årrække kun tilforpagtet ca. 21 ha ekstra arealer. Overordnet set har ansøger derfor ligget med et gødningstryk på 1,39 DE/ha i nudrift og har ansøgt om 1,4 DE/ha. Der sker derfor kun en meget lille merfordampning af ammoniak i ansøgt drift.

Tabel 22. Oversigt over gødningstryk

Dyretryk i de enkelte planperioder DE/ha						
09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	Ansøgt
1,40	1,39	1,39	1,30	0,9*	1,39	1,4

* Grundet modtagelse af maksimal mængde eluat og slam afviger året.

Kommunens vurdering

Da dyretrykket ikke stiger, vurderer vi, at der ikke er risiko for, at naturområder i nærheden af udbringningsarealerne kan få en merbelastning med kvælstof, der vil påvirke naturområderne negativt.

³ Bilag10 til arbejdsgruppes rapport om Bufferzoner, 2004
http://www2.mst.dk/Wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Ammoniak%20fra%20udbringning%20-%20Vurdering&File=Bilag_bufferzonerrapport_310304_endelig.pdf

⁴ DMU's notat om modeller for ammoniakbelastning fra enkelte kilder
<http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?Page=Husdyrvejledning.Individuelt%20krav%20for%20naturomr%e3%a5der%20-%20Vurdering&File=DMU%20om%20modeller%20for%20ammoniakbelastning%20fra%20enkelte%20kilder.pdf>

⁵ Wiki-vejledningen – Miljøstyrelsens elektronisk vejledning om miljøregulering af husdyrhold.
<http://www2.mst.dk/wiki/Husdyrvejledning.Default.aspx>

Bilag IV-arter

Habitatdirektivets bilag IV beskriver, at der er en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte. Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer fremgår af tabel 10.

Det fremgår af afgørelser fra Natur – og Miljøklagenævnet⁶, at der som udgangspunkt ikke er risiko for tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter som følge af markdriften. Der kan dog forekomme situationer, hvor ændringer i markdriften medfører, at der er risiko for tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvis markdriften ændres fra gødskning med kunstgødning til gødskning med husdyrgødning, eller hvis mængden af udbragt husdyrgødning forøges.

En stor del af de bilag IV-arter der findes i kommunen findes primært ved de våde naturtyper.

Kommunens vurdering

Kommunen har i ovenstående vurderet, at udbringningen af husdyrgødning på ejendommens udbringningsarealer beliggende i Holbæk Kommune, ikke vil medføre tilstandsændringer i de nærliggende naturområder omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven. På den baggrund vurderer Holbæk Kommune, at projektet ikke vil føre til tilstandsændringer i levesteder for bilag IV-arter.

Fra udbringningsarealerne vil der ikke ske en afstrømning af næringssalte, der ligger ud over, hvad der er forventeligt fra et landbrugsareal i almindelighed. Derfor må bevaringsstatus for arterne betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, og vi vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

Vandløb og fjorde

Udbringningsarealerne ligger ikke i direkte nærhed af fjorde.

Langs flere af udbringningsarealerne løber vandløb. For vandløb er der generelle regler, som beskytter mod overfladeafstrømning. Dels er der krav om bræmme langs vandløbene, dels må der ikke udbringes husdyrgødning på jordoverfladen tættere end 20 meter til vandløb, når der er hældning over 6 grader.

På denne baggrund vurderer kommunen, at der ikke er risiko for afstrømning af næringsstoffer til vandløb, når de generelle regler langs vandløb overholdes.

Kommunens vurdering

Da der ikke er hældning på over 6 grader til vandløbene, vurderer vi, at der ikke er risiko for afstrømning af næringsstoffer til vandløb, når de generelle regler langs vandløb overholdes.

---

⁶ Natur- og miljøklagenævnets afgørelse af 1. februar 2013, sag NMK-132-00197 og Natur- og miljøklagenævnets afgørelse af 31. januar 2013, sag NMK-133-00091. <http://www.nmknafgoerelser.dk/>

3.3.3 Overfladevand og grundvand

3.3.4 Beskyttelsesniveau for nitrat

Der er fastsat beskyttelsesniveau for at regulere kvælstofudvaskning fra husdyrgødning til overfladevand. Til vurdering af dette er oplande til vandområder afhængig af jordens reduktionsevne og områdets kvælstofsårbarhed kategoriseret i nitratklasser (0, 1, 2 og 3). Afhængig af hvilken nitratklasse, udbringningsarealet ligger i, kan det betyde skærpelse af de generelle regler (harmonireglerne) vedrørende den maksimale mængde husdyrgødning, som må udbringes per hektar angivet som antal dyreenheder per hektar.

Udbringningsarealerne fra Bjergbyvej 5 ligger i nitratklasse 0 (21,2 ha) og nitratklasse 1 (384,3ha).

For nitratklasse 0 gælder de generelle harmoniregler. Det betyder for svinebrug, at husdyrtrykket maksimalt må være 1,4 DE/ha.

Til nitratklasse 1 er fastsat et beskyttelsesniveau svarende til udvaskningen fra 85 % af fuldt husdyrtryk i henhold til harmonireglerne. Det betyder, at husdyrtrykket for arealerne i nitratklasse 1 skal reduceres til 85 % af 1,4 DE/ha (1,19 DE/ha), eller der skal vælges projektilpasninger, der nedsætter udvaskningen af kvælstof tilsvarende.

Udbringningsarealernes placering i nitratklasser medfører, at der maksimalt må udbringes husdyrgødning svarende til 85,78 % af fuldt husdyrtryk. På de ansøgte udbringningsarealer må der således i forhold til beskyttelsesniveauet maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,39DE/ha.

I det ansøgte projekt opfyldes beskyttelsesniveauet ved, at der udbringes 1,39 DE/ha, hvilket er mindre/lig med ovenstående, og ved at 3 % af det samlede areal dyrkes med efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav.

Beregninger i IT-ansøgningssystemet viser på dette grundlag, at udvaskningen fra rodzonen maksimalt må være 40,6 kg N/ha/år i ansøgt drift. Beregninger viser, at den aktuelle udvaskning er 40,5 kg N/ha/år. Beskyttelsesniveauet er dermed overholdt.

Det betyder, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,39 DE/ha.

Kommunens vurdering

Vi vurderer, at med maksimalt dyretryk på 1,39 DE/ha og vilkår om 3 % ekstra efterafgrøde er beskyttelsesniveauet for nitratudvaskning til overfladevand opfyldt.

Der stilles endvidere vilkår, om at der maksimalt må tilføres husdyrgødning svarende til 455 DE svinegylle og 20 DE minkgylle med det ansøgte indhold af næringsstoffer. Desuden må ansøger maksimalt udbringe 90 DE slam med det ansøgte indhold af næringsstoffer (se tabel 21).

3.3.5 Skærpelse af beskyttelsesniveau for nitrat - Udvaskning til Natura 2000-område

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af, om ovennævnte beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at undgå væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder. Herved skal kommunen sikre, at det ansøgte projekt hverken i kumulation med andre planer eller projekter eller i sig selv skader de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare. Vurderingen foretages både for ændringer inden for et Natura 2000-område og for ændringer, der ligger geografisk placeret uden for et udpeget område, men som kan påvirke Natura 2000-området.

Til vurdering af om det ansøgte projekt *i kumulation* med andre planer og projekter vil have skadevirkning, inddrages oplysninger om udvikling i dyretryk og oplysninger om andre kilder til nitratudvaskning i det aktuelle opland.

Til vurdering af om det ansøgte projekt *i sig selv* vil have skadevirkning, beregnes nitratudvaskningen som følge af udbringning af husdyrgødning fra det ansøgte projekt, og denne sammenlignes med den samlede nitratudvaskning til det aktuelle opland.

Isefjord

Hele bedriftens udbringningsareal 40,5,5 ha ligger i afstrømningsopland til Isefjord. Isefjord er en del af hovedopland 2.2. Isefjord og Roskilde Fjord.

Ifølge Miljøstyrelsen er Isefjord kategoriseret som sårbart Natura 2000-område. Af basisanalyse til vandplaner 2009-2015 fremgår, at der er stor risiko for, at Isefjord ikke kan opfylde kravet om god økologisk tilstand i 2015⁷. Af kortmateriale til vandplaner 2010-2015⁸ og af kortmateriale til forslag til vandområdeplan 2015-2021⁹ fremgår i begge tilfælde, at Isefjord Inder- og Yderbredning har henholdsvis ringe og moderat økologisk tilstand. En forøget næringsstofbelastning vil yderligere vanskeliggøre opfyldelse af målsætningen for vandområdet og dermed være til skade for de sårbare marine naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for nedenstående Natura 2000-områder.

Isefjord er ikke en del af en specifik Natura 2000-plan. I Isefjord befinder der sig dog er en række mindre Natura 2000-områder, hvor der for hvert område er udarbejdet en selvstændig Natura 2000-plan. Kommunen vurderer, at det er sandsynligt, at overfladevand afstrømmet til Isefjord i de fleste tilfælde vil passere Natura 2000-områderne.

I Isefjord befinder sig blandt andet områderne Nr. 153 - Havet og kysten mellem Hundested og Rørvig, Nr. 235 - Jægerspris Skydeterræn og Nr. 244 - Kyndby Kyst. Holbæk Kommune vurderer, at meste af oplandet til Isefjord karakteriseret som opland til sårbart Natura 2000-område.

I Isefjord befinder sig desuden Natura 2000-områderne Nr. 155 - Udby Vig og Nr. 239 - Ryegård Dyrehave, Bramsnæs og Garveriskov og Egernæs med holme og Fuglsø. Holbæk

---

⁷ Miljøministeriets basisanalyse for 2.2 Isefjord og Roskilde Fjord.

<http://svana.dk/vand/vandomraadeplaner/vandplaner-2009-2015/hoeringer/hoering/basisanalyser/22-roskilde-fjord/>

⁸ Vandplaner 2010-2015, MiljøGIS. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv1-2014>

⁹ Udkast til vandområdeplanernes MiljøGIS 2015-2021. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=vandrammedirektiv2h2014>

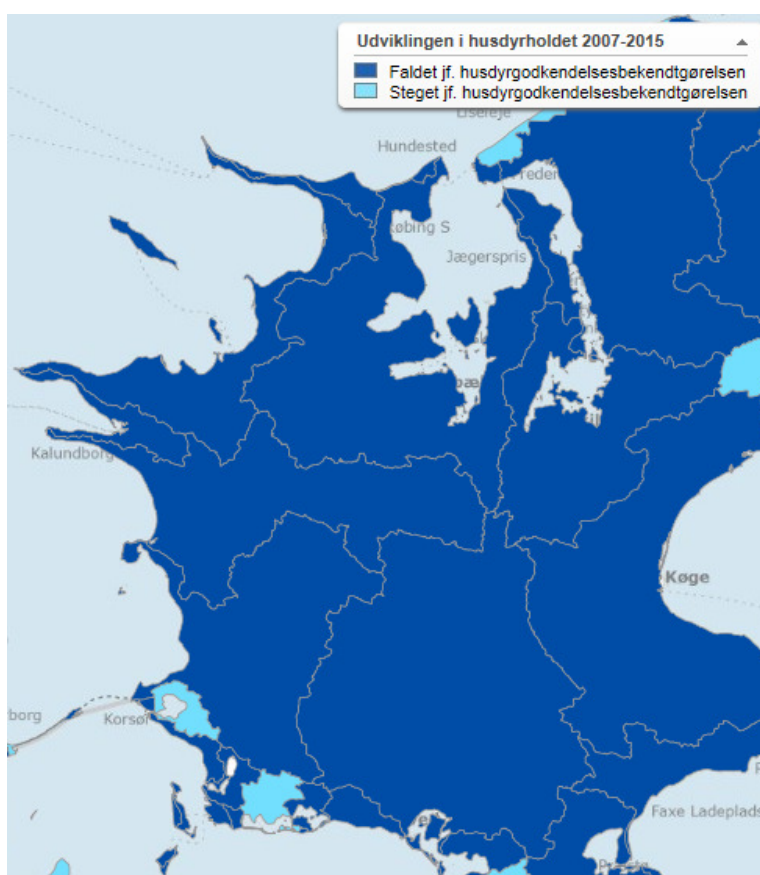

Kommune vurderer, at der for de marine udpegninger af disse to Natura 2000-områder er tale om lukket bassin, hvilket gør områderne til særligt sårbart Natura 2000-områder. Dette støttes af, at oplandet til de marine udpegninger i områderne, af Miljøstyrelsen er karakteriseret som opland til meget sårbart Natura 2000-område.

Holbæk Kommune vurderer dog, at afstrømningsforholdene i forbindelse med det ansøgte projekt ikke vil medføre direkte afstrømning af overfladevand til Natura 2000-område nr. 155 og 239.

Kumulation med andre planer og projekter i oplandet til Isefjord

Miljøstyrelsen udarbejder hvert år opgørelse over udviklingen i dyretykket i perioden fra 2007 for de enkelte oplande. Opgørelsen viser på kort, om oplandets samlede husdyrhold er faldet eller steget i perioden¹⁰. Se kort 4.

Kort 4. Udviklingen i oplandes samlede husdyrhold 2007-2015

Der er i oplandet til Isefjord siden 2007 sket et fald i samlet husdyrhold og dermed også et fald i nitratudvaskningen som følge af husdyrproduktion. Holbæk Kommune er endvidere ikke bekendt med andre projekter, der øger nitratudvaskningen væsentligt.

¹⁰ MST husdyrtryk i jordbrugsanalyser. <http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=jordbrugsanalyse>

Der er tale om et relativt stort opland med stort husdyrhold, og usikkerheden på Miljøstyrelsens opgørelse vurderes derfor at være lille. Holbæk Kommune vurderer også, at der ikke er noget, der tyder på at udviklingen i dyretrykket i dele af oplandet skulle være anderledes end i hele oplandet til Isefjord. Holbæk Kommune vurderer derfor, at opgørelsen er retvisende i forhold til udviklingen i dyretryk i alle dele af oplandet, og at der ikke er behov for at supplere disse oplysninger.

På baggrund af ovenstående vurderer Holbæk Kommune, at det ansøgte projekt i kumulation med andre planer og projekter i oplandet ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-områderne i Isefjord.

Ansøgt projekt i sig selv - oplandet til Isefjord

Holbæk Kommune har beregnet udvaskningen af kvælstof fra oplandet til Isefjord i henhold til vejledning fra Miljøstyrelsen. Oplandet til Isefjord består ifølge Miljøstyrelsens kortmateriale af flere mindre områder med forskelligt kvælstofreduktionspotentiale. For at simplificere beregningen af den generelle udvaskning af kvælstof til Isefjord er der derfor taget udgangspunkt i samme kvælstofreduktionspotentiale for hele oplandet. Der er valgt at anvende det højeste reduktionspotentiale (75-100 %). Dette bevirker at kun gennemsnitlig 12,5 % af kvælstoffet udvaskes til Isefjord. Beregningen af den generelle udvaskning vil således vise et meget lavt tal, som reelt set er højere. Men ved at sammenligne med det meget lave tal for generel udvaskning, vil sammenligningen med udvaskning fra det ansøgte projekt vise resultatet i værst tænkelige tilfælde.

Beregningsresultatet fremgår af tabel 23.

Tabel 23. Beregning af kvælstofudvaskning til Isefjord

Generel udvaskning til Isefjord	
Opland	77.039 ha
Dyrket areal i oplandet (65 % af oplandet)	50.075 ha
Reduktionspotentiale og gennemsnitlig potentiale	75-100 % og 87,5 %
Andel af kvælstof som ikke forsvinder ved reduktion ((100-87,5)/100)	0,125
Standardudvaskning fra rodzonen ^{a)}	62,5 kg N/ha/år
Udvaskning fra dyrkede arealer (62,5*0,125*50.075)	391.211 kg N/år
Udyrket areal (35 % af oplandet)	26.964 ha
Udvaskning fra udyrkede arealer ^{b)} (10*0,125*26.964)	33.705 kg N/år
Udvaskning ialt	424.916 kg N/år
Udvaskning fra det ansøgte	
Udbringningsarealer til Isefjord	405,46 ha
Andel af kvælstof som ikke forsvinder ved reduktion ^{c)}	0,75
Udvaskning fra rodzonen ^{d)} (merudvaskning fra husdyrgødning)	3,6 kg N/ha/år
Samlede påvirkning (3,6*0,75*405,46)	1.095 kg N/år
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag	0,3 %

^{a)} Standardudvaskning er 78 kg/ha/år fra sandjord og 47 kg/ha/år fra lerjorde. Fordelingen mellem sand og lerjorde er anslået til cirka 50/50 i dette opland.

^{b)} Standardudvaskningen fra udyrkede arealer er sat til 10 kg N/ha/år.

^{c)} Fra Miljøstyrelsens kort over kvælstofreduktionspotentiale

^{d)} Reel udvaskning (40,5 kg N/ha/år) minus udvaskning svarende til planteavlbrug (36,9 kg N/ha/år).

I vurdering af om det ansøgte projekt i sig selv vil have skadevirkning, anvendes afskæringskriterie, om hvorvidt udvaskning som følge af udbringning af husdyrgødning maksimalt vil udgøre 5 eller 1 procent af den samlede nitratudvaskning fra opland til henholdsvis sårbart og meget sårbart Natura 2000-område.

Det fremgår af beregningerne i tabel 23, at det ansøgte vil bidrage med 0,3 % af den generelle udvaskning til Isefjord. Som nævnt i ovenstående vil den generelle udvaskning reelt set være større, og det ansøgte vil således procentvis bidrage med mindre end udregningen viser.

Da bedriftens udbringningsareal i opland til Isefjord er beliggende i opland til sårbart/meget sårbart Natur 2000-område, og da nitratudvaskning fra det ansøgte udgør væsentlig mindre end 5/1 procent af udvaskningen, vurderer Holbæk Kommune, at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-områderne i Isefjord.

3.3.6 Fosfor

Udbringning af husdyrgødning medfører et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke beregningsmetoder, der konkret kan vise sammenhængen mellem tilført fosfor til arealerne og tab af fosfor til vandmiljøet. Vurderingen af fosfortab fra et ansøgt projekt skal således baseres på en generel risikovurdering. Der er fastsat beskyttelsesniveau for fosforoverskud i oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor, ud fra faktorer, som indebærer en risiko for tab af fosfor på længere sigt. Beskyttelsesniveauet er en skærpelse i forhold til de generelle gødningsregler.

Som udgangspunkt ophobes tilført fosfor i landbrugsjorden. Selv om der tilføres mere fosfor til et areal, end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet. En fortsat nettotilførsel øger imidlertid risikoen for et fosfortab til vandmiljøet, da jordens evne til at tilbageholde fosfor falder med en akkumulering af fosfor. Når akkumuleringen af fosfor øges, forøges således risikoen for et fosfortab samt størrelsen af et eventuelt fosfortab. Risikoen for tab af fosfor til vandmiljøet er således bestemt af fosforpuljen i jorden. Også jordtype og dræningsforhold har betydning for, hvor meget fosfor der tabes til vandmiljøet. Det fastlagte beskyttelsesniveau for fosforoverskud er derfor fastlagt ud fra jordtype, dræningsforhold og jordens fosfortal, der er en indikator for fosforpuljens størrelse, og oplande til vandområder er kategoriseret i fosforklasser (0, 1, 2 og 3) afhængig af disse tre forhold.

Risikoen for fosfortab vurderes som gennemsnit på bedriftsniveau og ikke i forhold til de enkelte marker.

Beregning i husdyrgodkendelse.dk (se senere) viser, at der ikke er fosforbalance for bedriften med det ansøgte projekt, idet der er fosforoverskud på 11,6 kg P/ha/år.

Det skal derfor vurderes om krav til fosforoverskud overholdes.

Udbringningsarealets fordeling i fosforklasser og maksimalt tilladt fosforoverskud fremgår af tabel 24.

Det fremgår af tabel 25, at ovennævnte beskyttelsesniveau for fosforoverskud er overholdt.

Tabel 24. Tilladt fosforoverskud i de enkelte fosforklasser

Fosforklasse	Areal ha	Fosforoverskud, kg P/ha/år	
		Før-situation	Maksimalt tilladt i efter-situation = krav
0	405,50	6,2	11,8
1	0,00	0,0	10,2
2	0,00	0,0	2,0
3	0,00	0,0	0,0

Tabel 25. Beregninger – krav til fosforoverskud

Fosfortilførsel i ansøgt projekt	35,8	Kg P/ha/år
Fosforfraførsel i ansøgt projekt (arealvægtet gennemsnit)	24,2	Kg P/ha/år
Fosforoverskud i ansøgt projekt	11,6	Kg P/ha/år
Maksimalt tilladt fosforoverskud (ifølge tabel 24)	11,8	Kg P/ha/år
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-74,7	Kg P
Krav om fosforoverskud overholdt	Ja	

Kommunen skal endvidere foretage en konkret vurdering af, om der er grundlag for at skærpe ovennævnte beskyttelsesniveau. Som grundlag for vurderingen tages udgangspunkt i vandplanlægningen.

Hele bedriftens udbringningsareal ligger som tidligere nævnt i opland til Isefjord, hvori der befinder sig flere Natura 2000-områder. Det meste af oplandet til Isefjord er dog kategoriseret således, at der ikke sker afstrømning til fosforoverbelastet Natura 2000-område.

Af Vandplan 2009-15 – Isefjord og Roskilde Fjord¹¹ fremgår udelukkende fosforindsats over for søer og vandløb (indsatsen i Isefjord og Roskilde Fjord drejer sig udelukkende om kvælstof).

Natura 2000-område nr. 155 og 239 er fosforoverbelastet i henhold til Miljøstyrelsen. På baggrund af Natura 2000-plan for området/områderne og tilhørende basisanalyse vurderer vi dog, at det ikke klart kan konkluderes, at områdets tilstand er truet af fosfortilførsel.

På ovenstående baggrund vurderer vi, at der ikke er grundlag for at skærpe beskyttelsesniveauet for fosforoverskud for bedriftens arealer i opland Isefjord.

Kommunens vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer vi, at fosfor som følge af det ansøgte projekt ikke vil have skadevirkning på Natura 2000-områder.

Der stilles vilkår om, at der hvert år maksimalt må tilføres 14.513 kg fosfor.

¹¹ Vandplan 2009-15 – Isefjord og Roskilde Fjord http://svana.dk/media/129460/22-isefjord_roskilde_fjord_med_forside.pdf

3.3.7 Grundvand og nitratfølsomt indvindingsområde

På lige fod med overfladevand er der opsat beskyttelsesniveau for grundvand i nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der er særlig risiko for udvaskning af nitrat til grundvandet. For nogle områder kan der være udarbejdet indsatsplan for nitrat, hvilket også har betydning for beskyttelsesniveauet.

Hele bedriftens udbringningsareal er beliggende uden for nitratfølsomt indvindingsområde.

Kommunens vurdering

Vi vurderer, at de generelle miljøregler er tilstrækkeligt til at sikre grundvandet.

3.4 Uheld og driftsforstyrrelser

I forbindelse med drift af anlæg og marker har ansøger oplyst at der er en række forureningsmæssige risici. De væsentligste er:

- brud på gyllebeholder/ uheld med gylleudslip
- strømsvigt i staldanlæg
- fejl i foderblandinger
- uheld med olie

Ansøger har oplyst at der kan være mulige uheld:

- lækage med pumperør
- spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn
- gyllevogn vælter
- strømsvigt slukker ventilationen

I ansøgningen er der oplyst følgende tiltag til begrænsning af risici og uheld (risikominimering):

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopkald i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Olietank er godkendt og kontrolleres jævnligt, og der er lås på tanken.
- Medicin opbevares i aflåst rum.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, og denne skal følges.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydning-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld:

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.

- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmemstress.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Ansøger har i forbindelse med miljøgodkendelsen udarbejdet en beredskabsplan, se bilag 3. En beredskabsplan vil kunne medvirke til at begrænse forureningen og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at den udarbejdede beredskabsplan, de indmeldte tiltag, og vilkår for projektet imødegår de væsentligste risici for alvorlig forurening. For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn. Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være opdateret, og at den skal være kendt for husdyrbruget medarbejdere.

3.5 Egenkontrol

Ansøger har indmeldt følgende forslag til egenkontrol:

- Eventuelle produktionsrapporter (P-kontrol) gemmes i 5 år.
- Eventuelle opgørelser over foderforbrug (E-kontrol) gemmes i 5 år.
- Dyr lægerapporter opbevares i tilknytning til stalden og gemmes 5 år.
- Registrering af udbringning af husdyrgødning mv. på grundlag af lovgivning omkring planteproduktion gemmes i 5 år.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stalde, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og – stationer.
- Gyllebeholdere og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.

Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat en række vilkår omkring forbrug, drift og tilsyn. De pågældende vilkår skal gøre ansøger opmærksom på udsving i forbrug samt dokumentere vilkår om hyppig gylleudslusning. Vilkårene om egenkontrol er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves i forbindelse med tilsyn.

3.6 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi

I vurderingen af en ansøgning om miljøgodkendelse skal indgå, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om forebyggelse og begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT stammer fra IPPC-direktivet, der er erstattet af IE-direktivet¹².

---

¹² Europa-parlamentet og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner

Ansøger skal udarbejde en redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT) inden for områderne: management (godt landmandskab), foder, staldindretning, ressourceforbrug, gødningsopbevaring – og behandling og udbringningsarealer.

3.6.1 Management

Ansøger har oplyst følgende vedrørende management:

Management

- Ejendommen drives efter princippet ”godt landmandskab”.
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udspredning af gylle.
- Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.

Der forefindes en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand m.v.

Kommunens vurdering

Vi vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkelig omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-niveauet angående management.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om

- egenkontrol og dokumentation herfor,
- renholdelse og servicering af staldmekanik,
- bortskaffelse af affald og
- beredskabsplan

3.6.2 Foder

Ansøger har oplyst følgende vedrørende foderteknologi:

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer.
- Der er foretaget tilpasning af fosforindholdet i foderet for at overholde BAT og P-klassen for udbringningsarealerne.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Af ansøgningsmaterialet fremgår, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende foder: Udarbejdelse af foderplaner og opfølgning herpå, herunder foderforbrug, samt tilpasning af fosfor i foderet til slagtesvinene.

Holbæk Kommune fastsætter ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet BAT-niveauet for svineproduktionen til en emissionsgrænseværdi for fosfor svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Ved anvendelse af emissionsgrænseværdierne er produktionens samlede årlige emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnet i tabel 27.

Tabel 27. Maksimal årlig emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

DE	Dyretype og staldsystem	Emissionsgrænseværdi, kg P/DE	I alt, kg P
319,75	Slagtesvin på drænet gulv eller delvist spaltegulv	22,3	7.130

Den totale mængde fosfor i husdyrgødning fra bedriften er beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 6.538 kg P årligt.

Beregningerne viser således, at den totale mængde fosfor fra dyreholdet er mindre end maksimal årlig emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kommunens vurdering

Vi vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkelig omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-niveauet. Der stilles vilkår om et maksimalt indhold af fosfor i foderet på 4,58 gr. P/FE.

3.6.3 Staldindretning

Ansøger har oplyst følgende vedrørende staldteknologi:

Der er delvis spaltegulv i ca. 2/3 af staldsystemet.

Ansøger vurderer, at der er en god dyrevelfærd i stalden. Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes ved ophængning af trækloster i overensstemmelse med lovkrav. Overbrusning af grisene sikrer, at grisene afkøles, så de ikke vælger at gøde i lejearealet. Hermed holdes ammoniakkoncentrationen og temperaturen lave, hvilket bl.a. medvirker til et bedre arbejdsmiljø. Der kan dog være en større arbejdsbyrde ved delvist spaltegulv, da det faste gulv skal renholdes.

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperaturstrategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Overbrusningen medvirker til at køle dyrene i de varme perioder, binde støv, samt bidrage til regulering af grisenes gødeadfærd, således at svineri i stierne undgås. En vis andel fast gulv minimerer gylleoverfladen i gylle kummen i stalden, og minimerer derfor ammoniakfordampningen.

Staldtemperaturen holdes lavest muligt i alle sektioner.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

De nuværende stalde lever umiddelbart op til BAT niveauet – de er indrettet med delvis spaltegulv og drænet gulv. Der forventes en renovering af staldene inden for en 20 årig periode. Her vil evt. ny BAT teknologi blive indarbejdet i stalden.

Holbæk Kommune fastsætter ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet BAT-niveauet for anlægget til en grænseværdi for ammoniakemission svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Den ønskede produktionsændring sker i eksisterende stalde uden renovering af anlægget. Det betyder, at der for alle stalde tages udgangspunkt i standardemissionsgrænseværdier for slagtesvin, som ikke gennemgribende renoveres.

Ved anvendelse af emissionsgrænseværdierne er anlæggets samlede årlige ammoniakemission, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnet i tabel 28.

Tabel 28. Maksimal årlig ammoniakemission, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Antal	Dyretype og staldsystem	Nyt	Emissionsgrænseværdi, kg N/antal	Korrektion	I alt, kg N
4.790	Slagtesvin, 27-116 kg Drænet gulv	Nej	0,40	1,21 ^{a)}	2.318
4.815	Slagtesvin, 27-116 kg Delvist spaltegulv, 50-75 % fast gulv	Nej	0,31	1,21 ^{a)}	1.806
I alt					4.124 ^{b)}

a) $Vægtkorrektion ((116 \text{ kg} - 27 \text{ kg}) * (13,77 + 0,1733 * (116 \text{ kg} + 27 \text{ kg}))) / 2838 = 1,21$

b) BAT beregnes af ansøgningssystemet til 4.119 kg N, bagatelagtig afvigelse på 5 kg (afrundingsafvigelse).

Det totale ammoniaktab fra hele anlægget inkl. foderkorrektion er beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 4.047 kg N årligt.

Beregningerne viser således, at det totale ammoniaktab er mindre end maksimal årlig ammoniakemission, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Da der ikke foreligger en egentlig renoveringsplan for, hvornår ejendommen skal renoveres, vil vi ved kommende revurdering af miljøgodkendelsen tage stilling til hvilke BAT-krav, der til den tid er gældende for staldene.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkelig omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-niveauet angående ammoniakemission. Der fastsættes et vilkår om maksimalt 147,39 gram råprotein pr. FE.

Der stilles vilkår om at kvælstof ab dyr, på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger, skal beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september 2016 til 15. februar 2018.

3.6.4 Gødningsopbevaring og håndtering

Af ansøgningsmaterialet fremgår, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende gødningsopbevaring:

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholdere er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanke tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager.

Disse regler indebærer bl.a. 10-årig beholderkontrol. Der er naturligt flydelag på gyllebeholderne, og der noteres i logbog jf. reglerne.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at et krav om fast overdækning på gyllebeholdere på ejendommen er ude af proportion med miljøeffekten, idet BAT-niveauet med hensyn til ammoniakfordampning er overholdt.

Vi vurderer på ovenstående baggrund, at ejendommen søges drevet ud fra bedst tilgængelig teknik.

3.6.5 Udbringningsarealer

Husdyrgødningen udbringes under hensyntagen til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstofferne.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de generelle regler og foregår i videst muligt omfang efter principperne for ”godt landmandskab”, herunder hensyntagen til naboer m.v. I forbindelse med udbringning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.

BAT ved udbringning af husdyrgødning er efter vores vurdering allerede opnået via krav fastsat i gældende lovgivning. Af de krav der er implementeret i den nuværende lovgivning kan nævnes harmonikrav, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelse.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at bedriften søger at tilrettelægge sin markdrift på en sådan måde, at bedriften i mindst muligt omfang medfører forurening.

3.6.6 Ressourceforbrug

Af ansøgningsmaterialet fremgår, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende ressourceforbrug: Optimeret ventilationssystem, der hyppig efterses og rengøres, højtryksvask af stalde, drikkevandsnipler efterses og vandspild undgås, samt anvendelse af lavenergibelysning.

Kommunens vurdering

Vi vurderer på ovenstående baggrund, at ejendommen søges drevet ud fra bedst tilgængelig teknik.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, stilles der vilkår om

- renholdelse og servicering af staldmekanik,
- aflæsning og registrering af vand- og elforbrug hver måned.

Kommunes samlede vurdering af BAT

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at bedriften søger at tilrettelægge sin indretning og drift på en sådan måde, at bedriften i mindst muligt omfang medfører forurening, at bedriften samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for

den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme.

Placeres dyreholdet over flere ejendomme vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlægning af en urentabel bedrift med store samfundsøkonomiske tab til følge.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenariet på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være til stede, og denne må afvikles.

Et 0-scenarie vil også betyde, at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet der er forbundet hermed.

Kommunes vurdering

0-scenarie skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte ændring af husdyrbrugets produktion ikke gennemføres. Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke gennemføres, vil en årlig produktion med 8.875 producerede slagtesvin (32-107 kg) kunne forsætte uden miljøgodkendelse.

Et 0-scenarie vil ikke i sig selv medføre, at der ikke bringes husdyrgødning på arealerne som indgår i miljøgodkendelsen. 0-scenariet vil ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen med tilhørende miljøgodkendelse gennemføres.

3.8 Husdyrbrugets ophør

Ansøger har oplyst, at hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal lukkes, vil gyllebeholderen blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom, der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Kommunens vurdering

Hvis produktionen ophører, skal staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundig. Hjælpeemiddelrester og miljøfarligt affald skal fjernes fra

ejendommen i henhold til gældende lovgivning og kommunens affaldsregulativ. Bygningerne på anlægget skal efterfølgende vedligeholdes så de ikke forfalder.

3.9. Offentliggørelse og høring

I forbindelse med sagsbehandlingen har udkast til miljøgodkendelse har været i høring.

En høring er en orientering, hvor naboer indenfor konsekvensområde for lugt får udkastet tilsendt. Desuden høres ejeren af ejendommen og andre parter. De, som i offentlighedsfasen har anmodet om at få tilsendt kommunens udkast til miljøgodkendelsen, vil modtage dette.

3.9.1 Høring

Udkast til afgørelse om miljøgodkendelse har været i høring 6 uger fra 3. november til 15. december 2016.

Udkast til miljøgodkendelse blev sendt til:

- Ansøger: Per Andersen, Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge, uhrslunde@adr.dk
- Ansøgers konsulent: AgroMiljø v/ Mette Gold, Tuse Næs Vej 40, 4300 Holbæk, mette@agromiljoe.dk
- Naboer, der ejer ejendom eller bor indenfor beregnet konsekvensradius for lugt (661 m).

Kommunen har ikke modtaget bemærkninger i høringsperioden. Resumé af høringssvarene og kommunens bemærkninger hertil fremgår af bilag 6.

3.9.2 Offentliggørelse af afgørelse

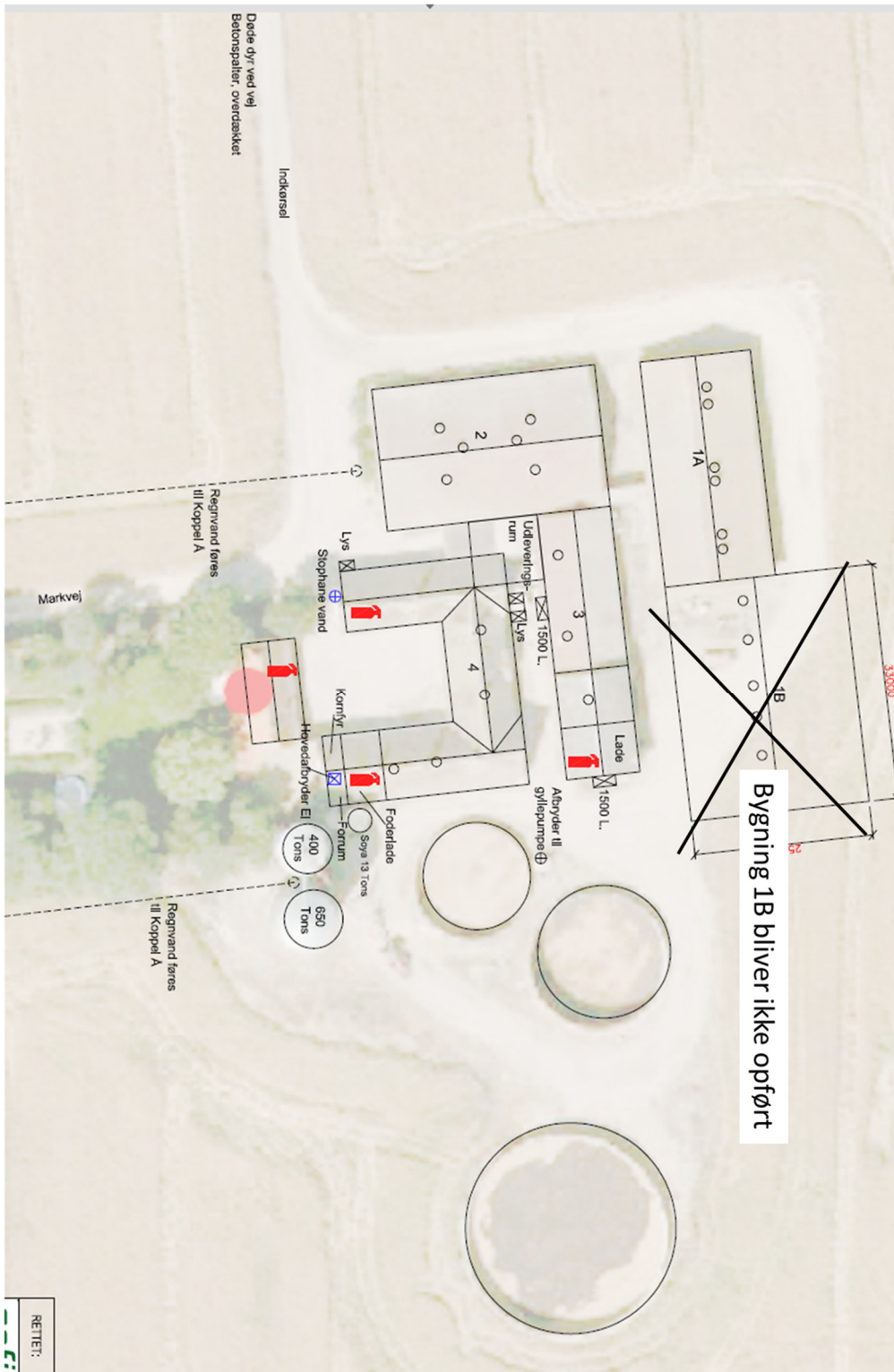
Holbæk Kommune meddeler 20. december 2016 miljøgodkendelse til Bjergbyvej 5..

Miljøgodkendelsen er annonceret den 20. december 2016, på Holbæk Kommunes hjemmeside: <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal/planportal.htm>

Kopi af afgørelsen er sendt til følgende:

- Ansøger: Per Andersen, Bjergbyvej 5, 4520 Svinninge, uhrslunde@adr.dk
- Ansøgers konsulent: AgroMiljø v/ Mette Gold, Tuse Næs Vej 40, 4300 Holbæk, mette@agromiljoe.dk
- Myndigheder og organisationer:
  - Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
  - Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Sjælland, Rolighedsvej 7, 4180 Sorø, sjl@sst.dk
  - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
  - Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
  - Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
  - Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk, dnholbaek-sager@dn.dk
  - Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk
  - Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk

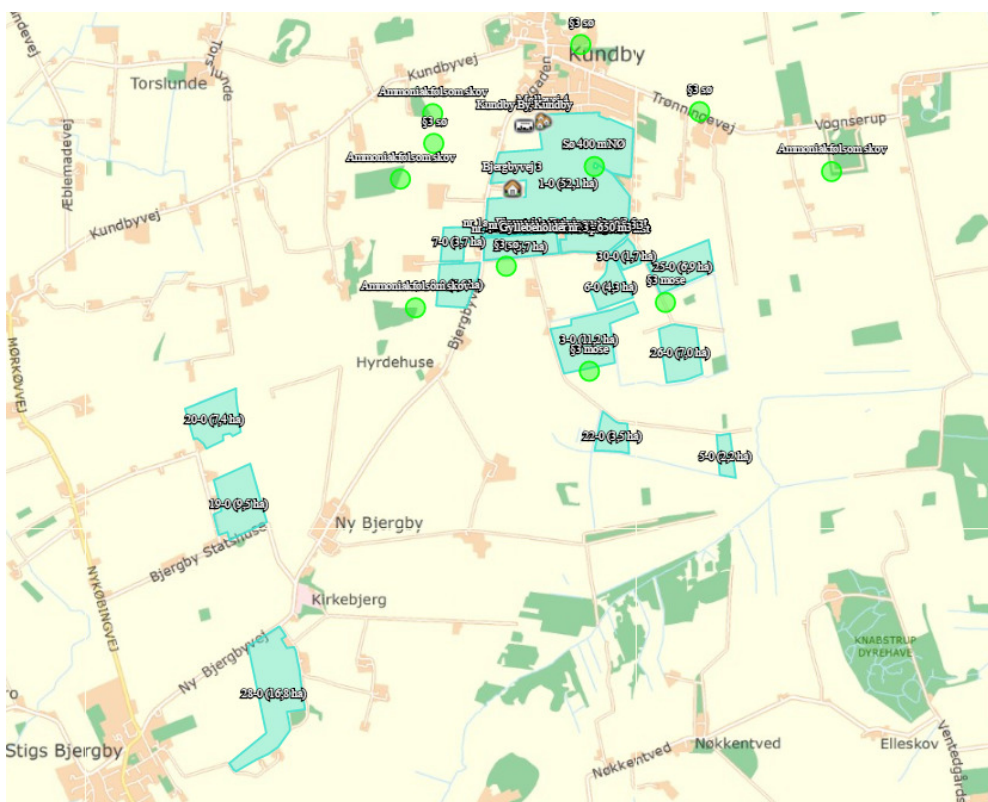
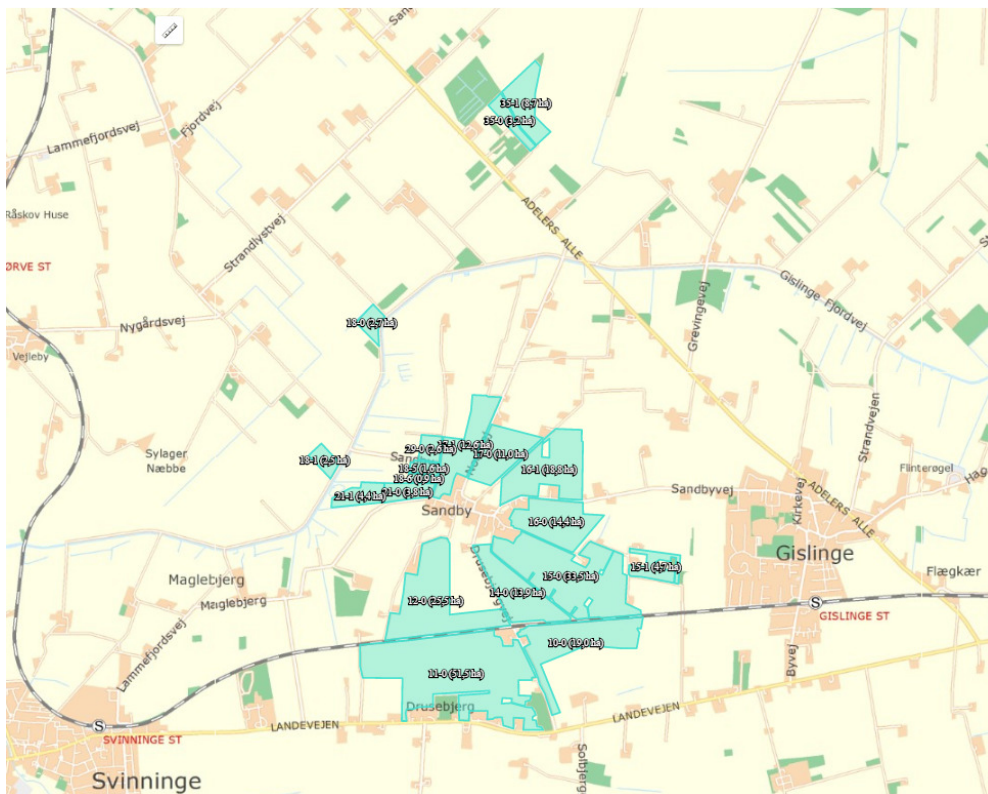
Bilag 1- Situationsplan for anlægget

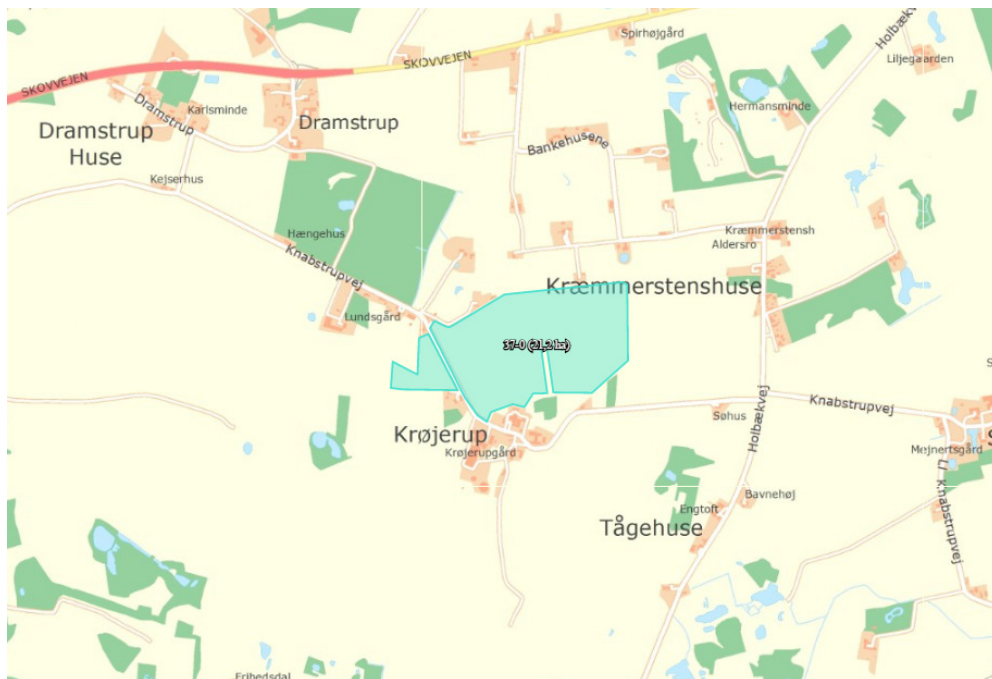

Bilag 2 – Udbringingsarealer

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	52,12	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	52,12	0,00	0,00	0,00	52,12	0,00	0,00	0,00
2-0	5,73	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	5,73	0,00	0,00	0,00	5,73	0,00	0,00	0,00
3-0	22,67	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	22,67	0,00	0,00	0,00	22,67	0,00	0,00	0,00
6-0	4,32	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	4,32	0,00	0,00	0,00	4,32	0,00	0,00	0,00
30-0	1,72	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,72	0,00	0,00	0,00	1,72	0,00	0,00	0,00
25-0	6,94	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	6,94	0,00	0,00	0,00	6,94	0,00	0,00	0,00
26-0	7,02	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	7,02	0,00	0,00	0,00	7,02	0,00	0,00	0,00
7-0	3,65	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00	3,65	0,00	0,00	0,00
8-0	5,63	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	5,63	0,00	0,00	0,00	5,63	0,00	0,00	0,00
22-0	3,49	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	3,49	0,00	0,00	0,00	3,49	0,00	0,00	0,00
5-0	2,17	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	2,17	0,00	0,00	0,00	2,17	0,00	0,00	0,00
28-0	16,79	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	16,79	0,00	0,00	0,00	16,79	0,00	0,00	0,00
19-0	9,48	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	9,48	0,00	0,00	0,00	9,48	0,00	0,00	0,00
20-0	7,41	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	7,41	0,00	0,00	0,00	7,41	0,00	0,00	0,00
18-0	2,69	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	2,69	0,00	0,00	0,00	2,69	0,00	0,00	0,00
35-0	3,18	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	3,18	0,00	0,00	0,00	3,18	0,00	0,00	0,00
17-1	12,58	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	12,58	0,00	0,00	0,00	12,58	0,00	0,00	0,00
17-0	10,96	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	10,96	0,00	0,00	0,00	10,96	0,00	0,00	0,00
16-1	18,81	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	18,81	0,00	0,00	0,00	18,81	0,00	0,00	0,00
29-0	2,58	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	2,58	0,00	0,00	0,00	2,58	0,00	0,00	0,00
18-1	2,48	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	2,48	0,00	0,00	0,00	2,48	0,00	0,00	0,00
18-5	1,63	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	1,63	0,00	0,00	0,00	1,63	0,00	0,00	0,00
18-6	0,87	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	0,87	0,00	0,00	0,00	0,87	0,00	0,00	0,00
21-0	3,81	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	3,81	0,00	0,00	0,00	3,81	0,00	0,00	0,00
21-1	4,38	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	4,38	0,00	0,00	0,00	4,38	0,00	0,00	0,00
16-0	14,43	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	14,43	0,00	0,00	0,00	14,43	0,00	0,00	0,00
15-0	33,53	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	33,53	0,00	0,00	0,00	33,53	0,00	0,00	0,00
15-1	4,72	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	4,72	0,00	0,00	0,00	4,72	0,00	0,00	0,00
14-0	13,92	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	13,92	0,00	0,00	0,00	13,92	0,00	0,00	0,00
12-0	25,45	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	25,45	0,00	0,00	0,00	25,45	0,00	0,00	0,00
10-0	18,97	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	18,97	0,00	0,00	0,00	18,97	0,00	0,00	0,00
11-0	51,47	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	51,47	0,00	0,00	0,00	51,47	0,00	0,00	0,00
35-1	8,66	Ja	JB5	Nej	S2	S2	0,00	8,66	0,00	0,00	0,00	8,66	0,00	0,00	0,00
37-0	21,20	Ja	JB5	Nej	S2	S2	21,20	0,00	0,00	0,00	0,00	21,20	0,00	0,00	0,00
Total	405,46						21,20	384,26	0,00	0,00	0,00	405,46	0,00	0,00	0,00

Bilag 3- Beredskabsplan

<p>Telefonliste</p> <p>Brandvæsen 112 Ambulance 112 Miljømyndighed 112 Akuttelefonen 1813</p> <p>Lægevagt 70 15 07 00</p> <p>Per 21 26 58 61 Jonas (1.mand) 26 12 39 59</p> <p>Dyrlæge: Snertinge dyreklinik v. Jesper 59 26 80 76</p> <p>Gefion 57 86 50 00</p> <p>Foderstoffirma: DLG 33 68 42 00 Danish Agro 72 15 80 00</p> <p>Elektriker: Stavnskær Elektriker 59 26 01 11</p> <p>El: SEAS NVE 70 29 29 29</p>	<p>Brand – instruks</p> <p>Ring 112 og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Navn, adresse og det tlf., du ringer fra • Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand • Er der tilskadekomne – hvor mange? • Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget. <p>Ring til: Per 21 26 58 61</p> <p>Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Evakuer dyr. • fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning. <p>Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.</p> <p>Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.</p> <p>Oplys om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adgangsveje. - Hvor det brænder og omfang - Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed. 	<p>Gylle – overløb</p> <p>Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra - Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud - Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring? <p>Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.</p> <p>Ring til: Per 21 26 58 61</p> <p>Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb. (der er ikke vandmiljø i nærområdet)</p> <p>Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.</p> <p>Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.</p> <p>Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.</p>	<p>Kemikalie og oliespild m.v.</p> <p>Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra. - Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud. - Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring? <p>Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.</p> <p>Ring til: Per 21 26 58 61</p> <p>Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber ned i vandløb eller afløb.</p> <p>Opdæmningen kan ske med jord og/eller halm.</p> <p>Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord og/eller halm.</p> <p>Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.</p>
---	--	---	--

<p>Personskade</p> <p>Ring 112 ved alvorlig skade og oplys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra - Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand? - Adgangsveje. <p>Yd førstehjælp, hvis det er muligt.</p> <p>Førstehjælpsudstyr er placeret i stalden ved foderladen.</p> <p>Kontakt lægevagten ved lettere skade.</p> <p>Ring til: Per 21 26 58 61</p>	<p>Stophaner og hovedafbrydere</p> <p>Elektricitet: Hovedafbryder er placeret i forrum v. beboelsen.</p> <p>Afbryder til gyllepumpe er placeret ved den lille gyllebeholder.</p> <p>Vand: Stophane til vand er placeret Ved gavl til indkørsel.</p>	<p>Strømsvigt</p> <p>Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme</p> <p>Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.</p> <p>Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til SEAS NVE og hør om varigheden af udfaldet</p>	<p>Transport af bekæmpelsesmidler</p> <p>Kemikalier opbevares i aflåst kemikalierum placeret i maskinhus.</p> <p>Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld.</p> <p>Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.</p>
---	--	--	---